

Πάντα τὰ ἔθνη



ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΜΑ΄ • ΤΕΥΧΟΣ 161
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ -
ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΙΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΕΥΡΩΠΗΣ
Fleischmarkt 13, A-1010 Wien
TEL +43 1 533 38 89 - FAX +43 1 533 38 89 17 - E-mail kirche@metropolisvonaustria.at
Homepage: <http://metropolisvonaustria.at>

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

α.α. 043.220311

Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Φαναρίου κ. Αγαθάγγελον
Εἰς Ἀθήνας

Ἐν Βιέννῃ τῇ 11ῃ Μαρτίου 2022

Σεβασμιώτατε Δεσποτά,

Μέ τήν παρούσα ἐπιστολή ἐπιθυμῶ νά ἐκφράσω τίς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας καί ἐμοῦ προσωπικῶς γιά τήν δωρεάν διάθεση τριῶν ὁλοκλήρων σειρῶν Λειτουργικῶν βιβλίων ἀπό τίς ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιά τίς λειτουργικές ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αὐστρίας καί Ἑξαρχίας Οὐγγαρίας καί Μεσευρώπης.

Μέ τήν εὐγενική σας αὐτή πράξη στηρίζετε ἐμπράκτως τόν ἀγῶνα καί τήν προσπάθειά μας πρὸς εὐαγγελισμό τῶν πιστῶν Ὁρθοδόξων καί τήν διάδοση τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ εἰς τήν καθ' ἡμᾶς Ἑπαρχίαν.

Χαίρομαι ἰδιαίτερα γιά τήν πνευματική μας ἐπικοινωνία. Διαβάζοντας τούς λόγους Σας σέ ποικίλλα θέματα ποιμαντικοῦ καί κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀγάλλομαι καρδιακῶς γιατί ὁ λόγος Σας εἶναι θεολογικός, οὐσιαστικός καί ἀνθρώπινος. Τά κείμενά Σας μεταφέρουν τό μήνυμα ὅτι ὁ Χριστός ἀπό ἀγάπη ἐνηνθρώπισε γιά νά σώσει τόν κόσμον καί δίδουν τήν ἐλπίδα καί τήν ἐπιθυμία στόν ἄνθρωπον νά συνεχίσει τόν δρόμον γιά νά συναντήσῃ τόν ἀδελφό καί τόν Κύριο.

Εὐχομαι ἐκ βάθους καρδίας, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὑγείαν, δύναμιν καί κάθε παρά Θεοῦ ἀγαθόν.

Μετὰ προσέδωκε

† Οὐγγαρίας Ἀρσένιος

† Οὐγγαρίας Ἀρσένιος

Χειροτονίες νέων Ἀρχιερέων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας

Στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου στό Χαριζάουι τοῦ Καΐρου, χειροτονήθηκε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κωνσταντιανῆς κ. Κοσμᾶς, Βοηθός Ἐπίσκοπος τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, ὁ ὁποῖος θά ὑπηρετήσῃ στήν Ἱερά Μητρόπολιν Κατάνγκας μέ τήν εὐλογία τοῦ ἐπίχώριου Μητροπολίτη κ. Μελέτιου.



Στή θεία Λειτουργία προεξῆρχε ὁ Πατριάρχης κ. Θεόδωρος καί συλλειτουργήσαν οἱ Μητροπολίτες Κατάνγκας κ. Μελέτιος, Κινσάσας κ. Θεοδόσιος, Πηλουσίου κ. Νάρκισσος, Μέμφιδος κ. Νικοδήμος καί ὁ Ἐπίσκοπος Τολιάρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης κ. Πρόδρομος. Ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος συμπροσευχήθηκε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου κ. Δαμιανός.

Στόν χειροτονητήριο λόγο του ὁ νέος Ἐπίσκοπος χαρούμενος, ἀλλά καί βαθιά συγκινημένος, καταδεικνύοντας σέ ὅλους τόν προσανατολισμό τῆς δικῆς του μελλοντικῆς πορείας, μεταξύ ἄλλων, εἶπε: «Καλοῦμαι νά ἀκολουθήσω τά βήματα τῶν τριῶν μεγίστων φωστήρων τῆς Ἐκκλησίας μας πού ἐορτάζουν σήμερα, τοῦ Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καί τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί νά ἐργαστῶ

μέ πνεῦμα ἀγάπης, μέ πνεῦμα εἰρήνης καί μέ πνεῦμα θυσίας στήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τόν Ἄνθρωπο... Καλοῦμαι ἐγώ ὁ ἐλάχιστος νά ἀκολουθήσω τό παράδειγμα τοῦ ἱερομάρτυρα καί ἱσαποστόλου Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ πού ὁ βίος του καί τό μαρτύριο τῆς ζωῆς του θά μοῦ θυμίζει τήν δική μου μαρτυρική καί ἱεραποστολική πορεία στήν ἐσχατιά τῆς Ἀφρικῆς κρατώντας πάντοτε ἀναμμένη τήν δάδα τῆς πίστεως καί τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης σέ ἕναν κόσμο ἀποπροσανατολισμένο καί φοβισμένο».

Εὐχαρίστησε ἀπό καρδιᾶς ὀνομαστικά ὅλους ὅσοι τόν βοήθησαν στήν πορεία τῆς ζωῆς του, στό ἔργο τῆς διακονίας του καί ἀπευθυνόμενος στόν Πατριάρχη, ἀφοῦ τόν εὐχαρίστησε, εἶπε: «Θέλω νά βρῶ τό θάρρος νά στρέψω τά μάτια μου πρὸς ἐσᾶς γιά νά συναντήσω τά δικά σας μάτια. Εἶμαι βέβαιος ὅτι μέσα τους θά διακρίνω τά γαλανά νερά τῆς πατρίδας μας τῆς Ἑλλάδας, τίς πανέμορφες ἐκκλησίες μέ τά ψηλά καμπαναριά τους, ἀλλά καί τά καταπράσινα βουνά τῆς γενέτειράς σας, τῆς νήσου Κρήτης».



Προσφωνώντας ὁ Μακαριώτατος τό νέο Ἐπίσκοπο εἶπε καί τά ἑξῆς: «Ἀγαπητέ μου πατέρα Κοσμᾶ. Ἀπό τήν στιγμή πού μία μάνα μᾶς φέρνει στόν κόσμο, ἀπό τό-

τε αρχίζει νά μετράει ὁ χρόνος. Αρχίζουμε νά γράφουμε ἡμερομηνίες ἀπό τήν ζωή μας. Ἐχουμε τήν ἡμερομηνία τῆς γεννήσεώς μας, ἔχουμε τήν ἡμερομηνία τῆς βαπτίσεώς μας. Γιά ἐμᾶς, ὅμως, τούς κληρικούς καί ἰδιαιτέρως τούς Ἀρχιερεῖς, ἐδῶ στό Πατριαρχεῖο, μᾶς συνοδεύει ὅλα μας τά χρόνια ὁ Πατριάρχης πού μᾶς χειροτόνησε καί φυσικά ἡ ἡμερομηνία πού λάβαμε τό Πανάγιο πνεῦμα. Ἐδῶ καί 31 χρόνια τώρα, κάθε χρόνο, Κοσμᾶ μου, ὅταν ἔρχεται ἡ 17ῃ Ἰουνίου, λειτουργῶ ὅπου καί ἂν βρίσκομαι καί ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἕνας ἄλλος Πατριάρχης, ὁ μακαριστός Παρθένιος, μοῦ μετέδωσε τό χάρισμα τῆς Ἀρχιερωσύνης. Ἐσέ-να Κοσμᾶ μου ἀπό τώρα καί στό ἐξῆς, θά σέ συνοδεύει πάντα ἡ σημερινή ἡμέρα, ἡ 30ῃ Ἰανουαρίου, ἀλλά καί ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καῖρου. Θά περνᾶνε τά χρόνια καί κάθε φορά θά ἐνθυμεῖσαι αὐτή τήν ἡμέρα. Μετά ἀπό λίγα λεπτά, πού θά γονατίσεις μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα, αὐτό τό χωμάτινο χέρι θά σοῦ μεταδώσει αὐτό πού καί ἐγώ ἔλαβα. Τό πανάγιο Πνεῦμα».

Ἕνας «κρίκος» ἀκόμα προστέθηκε στήν μακραίωνη «άλυσίδα» τῆς ἱστορίας τῆς Ἱεραποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀφρικῆς. Μετά τή χειροτονία, ὁ Πατριάρχης κρατώντας τόν νέο Ἐπίσκοπο ἀπό χέρι, πρόβαλε στήν ὠραία Πύλη καί ἀναφώνησε πρὸς τούς πιστούς «ἄξι-ος», γιά νά λάβει καί ἀπό ἐκείνους τήν ἴδια ἀπάντηση.

Στή συνέχεια ὁ φιλόξενος οἰκοδεσπότης, ὁ Πατριάρχης, προσκάλεσε ὅλους στήν αἴθουσα τοῦ Θρόνου γιά πάρουν τό καθιερωμένο κέρασμα, νά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά πάρουν τήν εὐχή του καί νά εὐχνηθοῦν, ἀσφαλῶς, στό νέο Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας.



Στόν Πατριαρχικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου, Χαμζαού Καῖρου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄ καί συνιερουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Γουινέας κ. Γεωργίου, Μέμφιδος κ. Νικοδήμου, Κατάνγκας κ. Μελετίου, Κινσάσας κ. Θεοδοσίου καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κωνσταντιανῆς κ. Κοσμᾶ, τελέστηκε ἡ Χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτη Κανάνγκας κ. Χαρίτωνος. Κατά τή θεία Λειτουργία καί τή Χειροτονία, παρέστη συμπροσευχόμενος ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ κ. Δαμιανός.



Στήν πνευματική χαρά τῆς χειροτονίας τοῦ νέου Μητροπολίτη προσῆλθαν κληρικοί, πιστοί καί συγγενεῖς του ἀπό τήν Κανάνγκα τοῦ Κονγκό, γιά νά συμπροσευχηθοῦν καί ἐκ μέρους ὅλου τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί τοῦ λαοῦ τῆς Μητροπόλεως νά ἀναφωνήσουν τό «Ἄξιος» στό νέο πνευματικό τους πατέρα, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπάξια ἐκλογή καί χειροτονία γέμισε χαρά τούς συμπατριῶτες του.

Ὁ νέος Μητροπολίτης Κανάνγκας κ. Χαρίτων, γεννήθηκε στήν Κανάνγκα τό ἔτος 1974. Ἦταν πνευματικό παιδί τοῦ μεγάλου Ἱεραποστόλου, μακαριστοῦ Μητροπολίτη ἀπό Κεντρώας Ἀφρικῆς, Πενταπόλεως κυροῦ Ἰγνατίου (Μανδελίδη). Σπούδασε μέ τή βοήθειά του Θεολογία στήν Ἀθήνα καί ὀλοκλήρωσε στήν Θεσσαλονίκη τίς μεταπτυχιακές θεολογικές του σπουδές, μέ ὑποτροφία τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐργάσθηκε ἱεραποστολικά ὡς κληρικός ἀρχικά στήν Κανάνγκα καί ἐν συνέχεια ὡς Πατριαρχικός Ἐπίτροπος στήν Γκόμα τοῦ Κονγκό. Φέρει τό ὄνομα τοῦ μεγάλου πνευματικοῦ πατέρα τοῦ Κονγκό, μακαριστοῦ Ἀρχιμ. Χαρίτωνος Πνευματικάκη.

Ὁ νέος Μητροπολίτης κ. Χαρίτων στόν χειροτοντήριο λόγο του ἐξέφρασε τήν δοξολογία του πρὸς

τόν Πανάγιο Θεό, διότι ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, ἔζησε καί γνῶρισε τὴν Ὁρθόδοξη πίστη μέσα στὴν οἰκογένειά του καὶ ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος διὰ τῶν τιμίων εὐχῶν τοῦ Μακαριωτάτου καὶ διὰ τῆς ψήφου τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Παλαιφάτου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τόν ἀνέδειξε Μητροπολίτη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ μάλιστα στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του τὴν Κανάνγκα.

Ἀναφέρθηκε μέ πολύ σεβασμό στό πρόσωπο τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου, τόν ὁποῖο εὐχαρίστησε πού χρόνια τώρα παρακολουθοῦσε τὴν πορεία του καὶ τοῦ ἐμπιστεύτηκε πολλές ἐκκλησιαστικές διακονίες, περιβάλλοντας τόν πάντοτε μέ τὴν πατρική του ἀγάπη.

Τόν διαβεβαίωσε γιὰ τὴν ἀφοσίωσή του στὸν θεσμό τοῦ Πατριαρχείου καὶ τόν σεβασμό του στὸν πολύμοχο ἀγῶνα καὶ στίς πολλές ἀγωνίες του, γιὰ τὴν πνευματική πρόοδο καὶ τὴν ὕλική βοήθεια παιδιῶν του στὴν πολυβασανισμένη Ἀφρική. Ὡς κληρικός τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας γνωρίζει ὅτι ὁ Προκαθήμενός του μέ τὴν Ἱεραρχία καὶ τόν κλῆρο του, κρατάει τὴ λαμπάδα τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Ἀφρική καὶ μεταλαμπαδεύει τὸ γνήσιο Φῶς τοῦ Χριστοῦ στίς καρδιές τῶν Ἀφρικανῶν.

Ἐξέφρασε τὰ συναισθήματα τῆς λύπης καὶ ἀπογοήτευσής του, γιὰ τὴ ληστρική εἰσπήδηση ὁμοδόξου Ἐκκλησίας, στὴν κανονική δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τονίζοντας ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἐκτός της ἀντικανονικότητας καταδεικνύει τὴν ἔλλειψη σεβασμοῦ καὶ ἀναγνώρισης τῶν θυσιῶν καὶ τῶν κόπων τόσων ἱεραποστόλων, πού ἔδωσαν τόν ἑαυτό τους γιὰ τὸν εὐαγγελισμό τῶν Ἀφρικανικῶν.

Ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ ἐργασθεῖ μέ ὅλες τίς δυνάμεις του, προκειμένου νά ὑπερασπιστεῖ τὰ δίκαια καὶ τὰ προνόμια τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου καὶ ὅτι θὰ ἀγωνισθεῖ ὥστε νά ἐμπνεύσει καὶ νά διδάξει τόν κλῆρο καὶ τὸν λαό τῆς Μητροπόλεώς του καὶ ἰδιαίτέρως τοὺς νέους, ὅτι ὀφείλουν νά ἔχουν ἀφοσίωση, ἐμπιστοσύνη καὶ σεβασμό στὴ μητέρα Ἐκκλησία τους τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς.

Μέ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης ἀναφέρθηκε σέ ὅλους ἐκείνους πού διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στὴν ζωὴ του, στὴν κατὰ Θεο προκοπή του καὶ στὴν ἱερατική του πορεία καὶ διακονία. Ζήτησε τίς εὐχές τῶν γονέων του καὶ τῶν πρώτων Ἱεραποστόλων τῆς



πατρίδας του, τῶν ἀειμνήστων π. Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου καὶ π. Χαρίτωνος Πνευματικάκη. Δέν παρέλειψε νά εὐχαριστήσῃ τόν πνευματικό του πατέρα καὶ Προϊστάμενο τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «Ο ΣΩΤΗΡ» π. Ἀστέριο Χατζηνικολάου, καθὼς, ἐπίσης, καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος καὶ τίς ἀδελφές πού φιλότιμα ἐργάζονται στὴν Κανάνγκα ἐδῶ καὶ πολλά χρόνια.

Μέ συντριβὴ καρδιᾶς ζήτησε ταπεινά συγχώρηση ἀπὸ ὅλους πού ἐνδεχομένως νά στενοχώρησε ἢ καὶ νά σκανδάλισε τὴ ζωὴ του καὶ παρεκάλεσε ὅλους νά εὐχηθοῦν προκειμένου νά ἀναδειχθεῖ καλός καὶ στοργικός πατέρας τῶν πιστῶν τῆς Ἱεραρχίας του.

Ὁ Μακαριώτατος στὴν προσλαλία του τόνισε τὰ ἑξῆς: «Παίδι μου Χαρίτωνα, ἀκολουθώντας τὴν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ μας “πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη” καὶ ἐμεῖς ὡς διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, αὐτὸ κάνουμε, ξεχυνόμεθα σέ ὅλη τὴν οἰκουμένη γιὰ νά σκορπίσουμε τὴν χαρὰ καὶ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελί-

ου του Χριστού σέ κάθε γωνιά της Αφρικής. Οί ἀρετές, ιδιαιτέρως της ταπεινώσεως καί της ὑπακοῆς πού σέ κοσμοῦν θά σέ βοηθήσουν στό δύσκολο καί πολύμοχθο ἔργο σου. Εἶσαι μαθητής του μεγάλου Ἱεραποστόλου μακαριστοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως κυροῦ Ἰγνατίου τόν ὁποῖο καί διακόνησες μέ αὐταπάρνηση καί ἀγάπη ἕως τῶν ἐσχάτων του καί πολλά καλά διδάχθηκες.

Ἡ Ἐκκλησία ἤλθε νά ἐπιβραβεύσει τήν ὑπακοή σου καί τήν ἱεραποστολική σου ἐργασία. Μέ τήν πρόταση καί προτροπή μου ἡ Ἱερά Σύνοδος σέ ἐξέλεξε κανονικό Μητροπολίτη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κανάνγκας σέ διαδοχή τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Θεοδοσίου, πού κατέστη Μητροπολίτης Κινσάσας.

Σέ παροτρύνω παιδί μου νά ἀναδειχθεῖς ὄχι μόνο πνευματικός ὁδηγός καί πατέρας, ἀλλά προστάτης τῶν ὀρφανῶν, τῶν πτωχῶν, τῶν ἀσθενῶν, τῶν φυλακισμένων, τῶν ἀδυνάτων καί νά εἶσαι δίπλα στόν κάθε ἄνθρωπο «ὑπέρ ὧν Χριστός ἀπέθανεν».

Πρότυπό σου νά εἶναι ὁ Ἅγιος Νικόλαος στόν ναό στοῦ ὁποίου σήμερα λαμβάνεις τήν χάρη τῆς Ἀρχιερωσύνης. Σοῦ εὐχομαι νά εἶσαι ἄξιος διάδοχος τῶν μεγάλων ἱεραποστόλων Ἰγνατίου καί Νικηφόρου τῶν Ἀρχιερέων. Χρυσοστόμου καί Χαρίτωνος τῶν Ἱερομονάχων, τῶν ὁποίων εἶμαι σίγουρος ὅτι οἱ ψυχές τους ἀγάλλουν στόν οὐρανό ιδιαιτέρως σήμερα».

Μέ ἱερό ἐνθουσιασμό κλῆρος καί λαός ἀναφώνησε τό «Ἄξιος» σέ διάφορες τοπικές γλῶσσες.



Τήν Κυριακή 6 Φεβρουαρίου 2022, στήν Ἱερά Πατριαρχική Μονή τοῦ Ἁγίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Αἰθιοπίας κ. Θεοδώρου Β΄ καί μέ συλλειτουργοῦς τοὺς Σεβασμιώτατους Μητροπολίτες Γουινέας κ. Γεώργιο, Πηλουσίου κ. Νάρ-



κισσο καί τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ταμιάθεως κ. Γερμανό, τελέσθηκε ἡ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Νικοπόλεως κ. Θεμιστοκλῆ Ἀδαμόπουλου.

Ὁ Θεοφιλέστατος εἶναι γνωστός γιά τόν ἱεραποστολικό του ζῆλο καί τήν πλούσια δράση, τήν ὁποία ἔχει ἀναπτύξει στήν Σιέρα Λεόνε. Γεννήθηκε στήν Ἀλεξάνδρεια, ἐνῶ στή συνέχεια μετανάστευσε μέ τήν οἰκογένειά του στήν Αὐστραλία. Ἐκεῖ σπούδασε πολιτικές ἐπιστῆμες. Τό 1999 μέ τήν εὐλογία τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου κυροῦ Πέτρου, ἀφοῦ χειροτονήθηκε ἱερέας, ξεκίνησε ἱεραποστολικό ἔργο στήν Κέννα, ὅπου καί ἱδρύσε τό Ὁρθόδοξο Πανεπιστημιακό Κολλέγιο Αἰθιοπίας. Ἀπό τήν Κέννα τό 2007 μέ τήν εὐλογία τοῦ νῦν Πατριάρχου κ. Θεοδώρου, μετέβη στήν Σιέρα Λεόνε.

Στόν ἀπό στήθους λόγο του, ὁ νέος Ἐπίσκοπος εὐχαρίστησε τόν Μακαριώτατο γιά τήν μεγάλη τιμή καί τήν ἐμπιστοσύνη πού δείχνει πρός τό πρόσωπό του καί ἀκολούθως ὅλους ὅσοι βρέθηκαν τήν σημαντική αὐτή ἡμέρα τῆς ζωῆς του δίπλα του, ὅλους ἐκείνους πού προσῆλθαν ἀπό τήν Ἀμερική, τήν Ἀγγλία καί τήν Ελλάδα. Ἰδιαίτερα εὐχαρίστησε ὅσους συμβάλλουν μέ προθυμία καί αἰσθήματα χριστιανικῆς ἀγάπης καί ἀλληλεγγύης στό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς. Στόν λόγο του ἀναφέρθηκε, ἐπίσης, στήν πορεία τῆς ζωῆς του, ἀπό τήν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου γεννήθηκε καί μεγάλωσε, στήν μετανάστευσή του στήν Αὐστραλία, καθώς καί στήν περιπλάνησή του μέσα ἀπό διάφορες κοινωνιολογικές ἰδεολογίες, ὥστε νά καταλήξει μέ ἐπίγνωση, πλέον, στήν ἀγκαλιά τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.

Ὁ Πατριάρχης μίλησε μέ θαυμασμό καί λόγους ἀναγνώρισης γιά τήν προσωπικότητα τοῦ Θεοφιλέστατου, καθώς καί γιά τήν ἱεραποστολική δράση πού ἀναπτύσσει στήν «φτωχότερη γειτονιά τοῦ κόσμου», ὅπως χαρακτήρισε τή Σιέρα Λεόνε καί τοῦ ἔδωσε πνευματικές συμβουλές γιά τή νέα διακονία τήν ὁποία ἀναλαμβάνει. Ἰδιαίτερα συγκινημένος ὑπογράμμισε ὅτι δέν γνωρίζουμε τό σχέδιο



του Θεοῦ καί στεκόμαστε ἐκπληκτοὶ ὅταν αὐτό ἐκδηλώνεται. Τό ἴδιο συνέβη καί μέ τήν ἐκλογή τοῦ π. Θεμιστοκλῆ, ὅταν ἐκεῖνος μαζί μέ τόν Μητροπολίτη Γουινέας κ. Γεώργιο, ἔγραψαν τό ὄνομά του στό τριπρόσωπο καί ἐν συνέχειᾳ ἡ Ἱερά Σύνοδος παμψηφεῖ τόν ἐξέλεξε. Δέν παρέλειψε, ἐπίσης, νά ἀναφερθεῖ μέ λόγους εὐχαριστίας καί νά ἐπαινέσει ὅλους ὅσοι προσήλθαν προκειμένου νά συμπροσευχηθοῦν στήν εἰς Ἐπίσκοπο χειροτονία τοῦ π. Θεμιστοκλῆ

Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας, ὁ Μακαριώτατος ἀπένειμε τό ὀφθίκιο τοῦ Εὐεργέτου τῆς Ἱεραποστολῆς στόν ἄξιο κληρικό τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς π. Ἀλέξανδρο Καρλοῦτσο, γνωστό γιά τήν προσφορά του στό ἱεραποστολικό του ἔργο, ἰδιαίτέρως στήν πολύπαθη Σιέρα Λεόνε.



Τήν Κυριακή 13 Φεβρουαρίου, στόν Ἱερό Πατριαρχικό Ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου στό Χαμζάουι στό Κάιρο, τελέσθηκε ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Γκούλου καί Βορείου Οὐγκάντας κ. Νεκταρίου. Τῆς χειροτονίας προεξῆρχε ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, ἐνῶ συλλειτουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Γουινέας κ. Γεώργιος, Μέμφιδος κ. Νικόδημος, Καμπάλας κ. Ἱερώνυμος, Μπουρούντι καί Ρουάντας κ. Ἰννοκέντιος, Νέας Ἰωνίας κ. Γαβριήλ, Φθιώτιδος κ. Συμεών καί οἱ

Θεοφ. Ἐπίσκοποι Τζίντζας καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας κ. Σίλβεστρος, Τολιάρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης κ. Πρόδρομος καί Νικοπόλεως κ. Θεμιστοκλῆς.

Ὁ Θεοφιλέστατος στόν χειροτονιτήριο λόγο του, μίλησε γιά τήν παιδική του ζωή καί τά πρώτα βήματα του στήν Ὁρθοδοξία, κατά τά μαθητικά του χρόνια. Διερωτήθηκε πῶς τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ τόν ὁδήγησε μέχρι αὐτή τή στιγμή, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Εγώ ἔνα φτωχό χωριατόπαιδο ἀπό τήν δοκιμαζόμενη Ἀφρική ἡμουν, ὅπου πολλά εἶναι τά σπίτια πού στεροῦνται ἡλεκτρικοῦ ρεύματος καί τρεχοῦμενον νεροῦ». Συγκινημένος ἀνέφερε ὅτι εἶναι γόνος δεκαπενταμελοῦς οἰκογένειας, πρώην Ρωμαιοκαθολικῶν, τά μέλη τῆς ὁποίας μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ, συντέλεσε ὁ ἴδιος ὥστε νά προσέλθουν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ὑπογράμμισε, ἐπίσης, τό ἀνεξίτηλο ἀποτύπωμα πού ἄφησε στήν ψυχή του, ἀλλά καί στήν ὅλη τήν πορεία τῆς ζωῆς του, ἡ γνωριμία καί ἡ πνευματική του σχέση μέ τόν μακαριστό Γέροντα Μητροπολίτη Καμπάλας καί πάσης Οὐγκάντας κυρό Ἰωνᾶ, ὁ ὁποῖος καί τόν βοήθησε μέ κάθε μέσο καί πρόσφορο τρόπο, ὥστε νά ἀνοίξει τά φτερά του γιά τό μεγάλο ταξίδι στήν Ἑλλάδα. Μνημόνευσε, ἐπίσης, μέ εὐγνωμοσύνη τόν Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἱερώνυμο Β΄, γιά τήν ἐμπιστοσύνη, τήν ἀγάπη καί τήν πολυετῆ συμπαραστάση πού ἔδειξε στό πρόσωπό του.

Εὐχαρίστησε ὁλόθερμα τόν Πατριάρχη καί πνευ-





ματικό πατέρα της Αφρικῆς κ. Θεόδωρο καί τήν περὶ αὐτόν Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδο, γιά τήν ἐμπιστοσύνη του καί τήν ὕψιστη τιμή, δίνοντας ὑπόσχεση καρδιάς στὸν ὅτι θά ἀναλώσει τὸν ἑαυτό του ὥστε νά ὑπηρετήσει μέ ὅλες τίς δυνάμεις του τὸν Χριστό καί τήν εἰκόνα του, τὸν ἄνθρωπο, γιά τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος «ἀπέθανε καί ἀναστήθηκε».

Στὴν προσλαλιά του ὁ Πατριάρχης, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Θεοφιλέστατο εἶπε: «Σέ γνωρίζω ἀπὸ μικρό παιδί καί διέβλεψα ἐξ ἀρχῆς σὸ πρόσωπό σου τὴν ἀγάπη γιά τὴν Ὁρθοδοξία, ἀλλὰ καί τὴν ἀφοσίωσή σου στὶς παραδόσεις τοῦ Πατριαρχείου μας καί τὸν σεβασμό σου πρὸς τὸν ἐκάστοτε Ἐπίσκοπό σου» καί συνέχισε λέγοντας ὅτι: «μέ πολλή ἀγάπη παρακολουθῶ προσωπικῶς πολλά χρόνια τὴν κατά Χριστὸν πρόοδό σου καί χαίρομαι γιά ἐσένα ὄχι μόνο γιά τὸν παιδικό σου ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ καί γιά τὴν φλόγα τῆς πίστεώς σου πού καθημερινῶς ἀνέανόταν καί ἔκαιγε μέ ζῆλο τὸν ἐσωτερικό σου κόσμο».

Ὁ Μακαριώτατος χαρακτήρισε τὴν Αἰφρική ὡς τὴν Ἡπειρο τοῦ μέλλοντος, τὴν ὁποία ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἀξίωσε τοὺς κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας νά ὑπηρετοῦν. Τόνισε ὅτι χρειάζεται ὄραμα καί πί-

στη, δείχνοντας τὸν δρόμο πού ὀφείλει νά ἀκολουθήσει στὴν ἀρχιερατική του πορεία καί ὁ νέος Ἐπίσκοπος. Ἀναφέρθηκε στὶς δυσκολίες, ἀλλὰ καί τοὺς ἐνδεχόμενους πειρασμούς πού μπορεῖ νά συναντήσει. Μίλησε, ἐπίσης, μέ πόνο καρδιάς γιά τὴν πολυπόθητη ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν πιστῶν ἀκολουθώντας μέ τὸν λόγο του τὸ παράδειγμα θυσίας τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, πού ἐνῶ ὀδηγοῦταν, ὅπως χαρακτηριστικά εἶπε, πρὸς τὴν θυσία, βορά τῶν λεόντων, ἔγραφε ἐπιστολές ἀπευθυνόμενος πρὸς τίς Ἐκκλησίες τῆς Ἐφέσου, τῆς Σμύρνης καί τῆς Φιλαδέλφειας παρακαλώντας, ὡς γνήσιος μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ, γιά τὴν ἐνότητα.

Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Θεοφιλέστατος κ. Νεκτάριος, κατασυγκινημένος δέχτηκε εὐχές γιά τὸ δύσκολο ἱεραποστολικό ἔργο πού καλεῖται νά ἀναλάβει στὴν Οὐγκάντα.



Τὴν Κυριακή 20 Φεβρουαρίου 2022, τελέστηκε ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Μπουκόμπας κ. Χρυσοστόμου. Στὴ θεία Λειτουργία



προεξήρχε ο Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄ τόν ὁποῖο πλαισίωσαν συλλειτουργοῦντες οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου κ. Θεοκλῆτος, Πηλουσίου κ. Νάρκισσος, Ἀξώμης κ. Δανιήλ καί οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ταμιάθεως κ. Γερμανός καί Νειλουπόλεως κ. Νικόδημος.

Στήν ὁμιλία του ὁ ὑπό χειροτονία Ἐπίσκοπος Μπουκόμπα κ. Χρυσόστομος, μέ ἐκδηλη συγκίνηση, ἔκανε ἀναδρομή στή ζωή του ἕως σήμερα. Μίλησε γιά τά παιδικά του χρόνια στό Πλωμάρι τῆς Λέσβου καί ἀναφέρθηκε στούς σταθμούς τῆς ἱερατικῆς του διαδρομῆς, στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στήν Ἀλβανία, στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Στήν ἐγκάρδια ὁμιλία του ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε μέ ἐγκωμιαστικά λόγια στήν προσωπικότητα τοῦ π. Χρυσοστόμου Μαϊδώνη, ὁ ὁποῖος προ-



ηγούμενως διετέλεσε Ἱεροκήρυκας, Πρωτοσύγκελλος, Καθηγητής Σεμιναρίων, Ἱεραπόστολος, στέλεχος τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγῶνα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ὑπῆρξε ἡ «ψυχή» τῶν Κατασκηνώσεων, τοῦ Γηροκομείου «Παναγία τοῦ Ἀκαθίστου», κτήτορας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τῆς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ καί κυρίως ὁ πνευματικός πατέρας μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων πού ἀναπαύτηκαν στό πετραχήλι του, προσόντα πνευματικά πού ὠθησαν τόν Πατριάρχη νά τόν προτείνει στήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας γιά προαγωγή.

Τό ἐπιφώνημα «ἄξιος» μετά τήν εἰς Ἐπίσκοπο χειροτονία, συμπλήρωσε τήν πνευματική

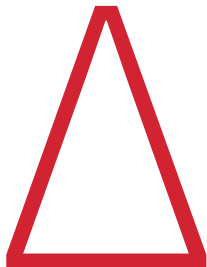
χαρά τῆς ἀτμόσφαιρας στό Ναό τοῦ Ἁγίου Σάββα καί ἡ συγκίνηση ὑπερπερίσσεψε. Ἡ ὅλη χαρά ἐπισφραγίστηκε μέ τήν κοινή τράπεζα πού παρέθεσε ὁ Θεοφιλέστατος στό Ναυτικό Ὁμιλο Ἀλεξανδρείας.

Ἐπιμέλεια Γ.Ε.Ι.



ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ





ιά τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου πανευφήμου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τῆς ἑκτακτῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Παλαιφάτου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, ὑπό τὴν προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὴν Ἀλεξανδρεία, ἀπὸ 10 ἕως καί 12 Ἰανουαρίου 2022.

Ἡ Ἱεραρχία τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, κατὰ τὴν τριήμερη συνεδρία αὐτῆς, ἀσχολήθηκε μὲ τὰ θέματα τῆς προαγγελθείσης Ἡμερησίας Διατάξεως, ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀκροάσθη τὸν Ἀπολογισμό Πεπραγμένων τοῦ Μακαριωτάτου.

β) Στὴ συνάφεια τῆς συνεδριάσεως, ἀνακοινώθηκε ἀπὸ τὸν Πατριάρχη ἡ ἴδρυση τῆς Ἐπισκοπῆς Τζίζιτς καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας δι' ἀποσπάσεως ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ Γκούλου καί Βορείου Οὐγκάντας, ὑπογραφέντος καί τοῦ σχετικοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου.

Ἀκολούθως ἀκροάσθηκε τίς κάτωθι εἰσηγήσεις, ἀπὸ τοὺς ἐντεταλμένους εἰσηγητὲς Μητροπολίτες

καί Ἐπισκόπους:

1. Σεβ. Καμερούν μέ θέμα: «Ἡ ἀντιμετώπιση εἰσπήδης Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὴν Ἀφρικανικὴ Ἠπειρο».

2. Θεοφιλ. Ἀρούσας μέ θέμα: «Ἡ πορεία καί τὸ ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς ἐν μέσῳ πανδημίας».

Μετά τὸ πέρας κάθε εἰσηγήσεως, ἐπακολούθησε μακρὰ συζήτηση καί σχετικὸς σχολιασμός.

Ἡ ἐνημερωτικὴ Εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζιμπάμπουε καί Ἀγκόλας κ. Σεραφεῖμ, λόγω τῆς μὴ προσελεύσεως αὐτοῦ, ἐκρίθη ὅτι εἶναι καλύτερον νὰ ἀναβληθεῖ.

Κατόπιν καί κατὰ τὴν σειρά τῶν πρεσβειῶν Ἀρχιερωσύνης, ἀναγνώσθηκαν ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτες καί Ἐπισκόπους τοῦ Θρόνου, οἱ σχετικὲς ἐκθέσεις πεπραγμένων τῶν Ἐπαρχιῶν τους.

Στὴ συνέχεια, μέ σχετικὴ πρόταση τοῦ Πατριάρχου, ἡ Ἱερά Σύνοδος προέβη σέ ἐκλογὲς Ἱεραρχῶν, μεταθέσεις καί ἀνυψώσεις, ὡς κάτωθι:

Τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ναυκράτιδος κ. Νάρκισσο σέ Μητροπολίτη Πηλουσίου.

Τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεῆμωνα σέ Μητροπολίτη Ναυκράτιδος.

Τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Μπουκόμπας κ. Ἱερώνυμο σέ Μητροπολίτη Καμπάλας.

Τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κανάγκας κ. Θεοδόσιο σέ Μητροπολίτη Κινσάσας.

Τόν Έπαρχιοϋχο Θεοφιλ. Έπίσκοπο Γκούλου κ. Σίλβεστρο σέ Έπαρχιοϋχο Έπίσκοπο Τζίντζας καί Άνατολικής Οϋγκάντας.

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Χρυσόστομο Μαϊδώνη σέ Έπαρχιοϋχο Έπίσκοπο Μπουκόμπας.

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Νεκτάριο Καμπούγιε σέ Έπαρχιοϋχο Έπίσκοπο Γκούλου καί Βορείου Οϋγκάντας.

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Χαρίτωνα Μουσυνγκάι σέ Μητροπολίτη Κανάγκας.

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Θεμιστοκλή Άδαμόπουλο σέ Βοηθό Έπίσκοπο Νικοπόλεως (παραχωρηθέντος στην Ήερά Μητρόπολη Γουινέας).

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Κοσμᾶ Θασιτή σέ Βοηθό Έπίσκοπο Κωνσταντιανῆς (παραχωρηθέντος στην Ήερά Μητρόπολη Κατάγκας).

Τόν Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτη κ. Νικόδημο Τότκα σέ Βοηθό Έπίσκοπο Νειλουπόλεως (βοηθό Έπίσκοπο του Μακαριωτάτου).

Οί έργασίες τῆς Αγίας καί Ήερας Συνόδου κατέληξαν μέ τίς Άκολουθίες τῶν Μεγάλων Μηνυμάτων τῶν νεοεκλεγέντων έπισκόπων του Θρόνου.

Ή Ήερά Σύνοδος τῆς Ήεραρχίας του Παλαιφάτου Άλεξανδρινοϋ Θρόνου, δοξάζουσα τό πανύμνητον Όνομα του έν Τριάδι Αγίου Θεοϋ, εϋχεται μετά του Προκαθημένου αϋτῆς, υπέρ ευδώσεως όλων τῶν προσπαθειών στον Άμπελώνα τῆς Άφρικῆς καί υπέρ τῆς έπισκέψεως τῆς χάριτος Παναγίου Πνεύματος, σέ όλους τους έργαζομένους γιά τήν έξάπλωση του Λόγου του Κυρίου ἡμῶν Ήσοϋ Χριστοϋ «ὦ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τους αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Άμήν!».

Άνακοινωθέν τῆς Ήερας Συνόδου

Έν ὀνόματι του Τριαδικοϋ Θεοϋ συνήχθημεν έν τῇ Μεγάλῃ Πόλει τῆς Άλεξανδρείας προσκλήσει τῆς Α.Θ.Μ. του Πάπα καί Πατριάρχου Άλεξανδρείας καί πάσης Άφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄ καί μετ΄ αἰσθήματος ευθύνης πρὸς τό ποίμνιόν της καί τήν μακραιώνην ιστορικήν αϋτῆς Άποστολικήν πορείαν, ἡ Ήεραρχία του Παλαιφάτου καί Πρεσβυγενοϋς Πατριαρχείου Άλεξανδρείας, κατόπιν συνεδριάσεως αϋτῆς, έξετασαμένης πολλαπλῶς καί πολυτρόπως τās κανονικάς



παραμέτρους τῆς ἀντικανονικῆς καί ἀντιεκκλησιαστικῆς εἰσπηδήσεως του Πατριαρχείου τῆς Ρωσσίας πρὸς δημιουργίαν καινοφανῶν «έκκλησιαστικῶν μορφωμάτων έν Άφρικῇ», ἀνακοινώνει τά ἑξῆς:

Ήδη τά δύο τελευταῖα ἔτη, έκ του γεγονότος τῆς ἀναγνωρίσεως έκ μέρους του Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου Άλεξανδρείας καί πάσης Άφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄, του Αϋτοκεφάλου τῆς Όρθοδόξου Οϋκρανικῆς Έκκλησίας, ἐδέχθημεν αἰφνιδιαστικῶς τήν ἀντικανονικήν καί ἀήθη εἰσβολήν καί εἰσπήδησιν τῆς Ρωσικῆς Έκκλησίας διά μεθόδων ἀπαδουσῶν τῇ ἐκκλησιαστικῇ πράξει καί παραδόσει, ἥν ἐσεβάσθησαν πάντες οἱ ἀοίδιμοι προκατόχοι του Πατριάρχου Ρωσσίας κ. Κυρίλλου, πρὸς έξαγοράν ἱθαγενῶν Κληρικῶν του Πατριαρχείου ἡμῶν, ὡς ἄμεσον ἐπιβολήν ἀντιποίνων καί κατ΄ ἐπέκτασιν ἐκβιασμοϋ ἢ ἐκδικήσεως ἡμῶν.

Ήδη, μετά ἀπό τῆς 29ης Δεκεμβρίου 2021 έξαγγελίας του Πατριαρχείου Μόσχας, ἔχομεν πλέον τās ἐπισήμους ἀποφάσεις καί έξ αϋτῶν δηλώσεις τῆς Έκκλη-



σίας της Ρωσσίας καί συνεντεύξεις στελεχῶν αὐτῆς, περί ὧν ἀντικανονικῆς ἰδρύσεως «Εξαρχίας», βάσει ἐσωτερικῶν αὐτῆς «καταστατικῶν» καί οὐχί κανονικῶν διατάξεων, ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ Πατριαρχείου ἡμῶν, ἀποτελουμένης ὑπό κληρικῶν αὐτοαπομακρυνθέντων, εἴτε ἐν ἐπιτιμίῳ διατελούντων καί λοιπῶν ἀγνώστου προελεύσεως αὐτοχαρακτηριζομένων μὲν ὡς Ὁρθοδόξων, ἀλλ' οὐδέποτε ἀνηκόντων εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας.

Διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν διαπιστοῦται προσπάθεια ἀλλοιώσεως τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησιολογίας εἰς πολλὰς ἐπιμέρους παραμέτρους αὐτῆς, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸ ζήτημα τῶν ὁρίων τῆς διοικητικῆς διαρθρώσεως τῶν δομῶν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, μὲ ἀφετηρίαν κίνητρα μακράν τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως. Μετὰ λύπης κατανοοῦμεν ὅτι ταῦτα πάντα προέρχονται ἀπὸ λόγους ἐμπαθεῖς, καί μεμολυσμένους ἐκ τοῦ καταδικασθέντος ἐκ τῆς Συνόδου τοῦ 1872 «ἰοῦ τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ».

Δέν ἀπουσιάζει βεβαίως καί ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπο-

φάσεων τὸ κοσμικὸν πνεῦμα, παραπέμπον ἀκόμη εἰς παραμέτρους «νεο-αποικιοκρατίας» καί διεκδικήσεως παγκοσμίου πρωτοκαθεδρίας, γνωρίμους παλαιόθεν εἰς τὴν ταλαίπωρον τῆς Ἀφρικῆς Ἠπειρον, μὴ συμφωνουσῶν μὲ τὸ θυσιαστικὸν ἐν τῇ διακονίᾳ πνεύματος τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν καθαγιασμένης Παραδόσεως.

Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, μετ' ἐμπόνου ἐκπλήξεως διαμαρτύρεται πρὸς τὸν Πατριάρχην Ρωσσίας καί τὴν περί αὐτὸν Σύνοδον. Ἐκπλήξεως μὲν διότι δι' ἡμᾶς «ἐπομένους τοῖς Ἁγίοις Πατράσιν ἡμῶν», τὰ ὅρια τῆς κάθε ἀδελφῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἶναι σαφῆ, γεωγραφικὰ καί χαρτογραφημένα ὑπὸ Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί ἀξιοσέβαστα. Διαδηλοῦμεν δὲ ὅτι ἐν τῇ πράξει οὐδέποτε ἐνεπλάκηνμεν εἰς τὰ ὅρια οἰασθήποτε τοπικῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, πολλῶν δὲ μᾶλλον εἰς τὰ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δέ, ὅχι μόνον διότι ἀλλοιώνεται τοιοιτοτρόπως τὸ μήνυμα τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καί διότι ἀγωνιζόμενοι ἐπὶ αἰῶνας καί συμβιῶντες μετὰ διαφορῶν ὁμολογιῶν καί ὁρσκειῶν ἐν πνεύματι ἀλλολοσεβασμοῦ καί κατανοήσεως, δεχόμεθα ἀνάδελφον κτύπημα ὑπὸ τῶν ὁμοδόξων Ρώσων.

Θεωροῦμεν ὅτι δι' αὐτῶν τῶν μεθόδων παραβιάζεται βαναύσως ἔτι ἅπασι ἡ οὐσία τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καί δὴ εἰς τὸ εὐαίσθητον πεδίου τῆς ἐν Ἀφρικῇ Ἱεραποστολῆς, τὸ ὅποιον «τρέφεται» ὑφ' ἡμῶν «ὡς νήπιον διὰ γάλακτος καί οὐχί διὰ στερεᾶς θεολογικῆς τροφῆς», κατὰ τὴν Παῦλειον ἔκφρασιν, ἥτις ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς γνώμονα καί μέτρον, διέπον τὸ Ἀποστολικὸν ἡμῶν ἔργον.

Πρὸς τοῦτο ἀπεφασίσθη ὅπως:

Α) Ἐνημερωθῶσιν τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καί αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι διὰ τῶν Προκαθημένων αὐτῶν, διὰ παραδοθησομένων Πατριαρχικῶν Γραμμάτων, ἅτινα θὰ περιγράφουν τὴν ἐπιπεσοῦσαν «λοιμικὴν» σύγχυσιν εἰς «τὰ ἐξ ἡμῶν ἐν Χριστῷ γεννηθέντα τέκνα», τοὺς πιστοὺς Ἀφρικανούς, συνεπείᾳ τῶν ἐμφανῶν καί ἀφανῶν δράσεων ἐντεταλμένων προσώπων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, καί

Β) Ἡ πιστὴ καί ἄμεσος ἐφαρμογὴ τῶν προβλεπόμενων, παρὰ τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων Ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, πρὸς τοὺς παραβάτας.

Ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

Μαρία Σπυροπούλου, ή ήμιδιαφανής διακόνισσα

Από τις 17 Ιανουαρίου 2022, ανήμερα του Αγίου Αντωνίου, μία διακόνισσα της Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μετατάχθηκε στη δικαιοδοσία της θριαμβεύουσας Ἐκκλησίας. Ἡ Μαρία Σπυροπούλου, διακόνισσα της ἱεραποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορέας, κοιμήθηκε μετά ἀπό ταξίδι 89 ἐτῶν στή γῆ.

Τά προεόρτια

Ἕνα δακτυλόγραφο βιογραφικό της σημείωμα, συμπληρωμένο χειρόγραφα ἀπό τήν ἴδια, μᾶς δίνει μερικές πληροφορίες γιά τήν (ἄς ποῦμε) πρό-ἱεραποστολική διαδρομή της: Γεννήθηκε στίς 6 Φεβρουαρίου 1933 στόν Μελιγαλά τῆς Μεσσηνίας. Φοίτησε στή Μαράσλειο Παιδαγωγική Ἀκαδημία Ἀθηνῶν (1952-54) καί ἐργάστηκε ὡς δασκάλα σέ ἰδιωτικά (1954-56) καί δημοσία (1958-61) σχολεῖα. Σπούδασε θεολογία καί δημοσιογραφία στή Γαλλία (1963-66) καί συνεργάστηκε μέ τό περιοδικό Contacts τοῦ Ὁρθόδοξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ἁγίου Σεργίου στό Παρίσι. Κατόπιν μετέβη στό Βουκουρέστι (1968-70), ὅπου παρακολούθησε μαθήματα ρουμανικῆς γλώσσας καί θεολογίας, καθώς καί τήν ἐκκλησιαστική ζωή τῆς χώρας.

Ἐπιστρέφοντας στήν Ἑλλάδα ὀρίστηκε ἀπό τήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν ὑπεύθυνη τοῦ πνευματικοῦ κέντρου «Βηθεέμ» (1970-71), ἀπό δέ τόν Νοέμβριο 1972 ἐργάστηκε στή Μόνιμη Συνοδική Ἐπιτροπή Τύπου, ἀπ' ὅπου παραιτήθηκε τόν Ἰούλιο τοῦ 1973. Ἀπό τόν Νοέμβριο τοῦ ἴδιου ἔτους ἀνέλαβε στό Διορθόδοξο Κέντρο Ἀθηνῶν τή θέση τῆς ὑπεύθυνης γιά τίς σχέσεις μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας.

Ἀλλά ἐν τέλει ἡ εὐρωπαϊκή συνάφεια ἦταν μικρή γιά τή Μαρία Σπυροπούλου, ἡ ὁποία ἤδη ἔνιωθε ὅτι ἡ Ἱεραποστολή εἶναι (ὅπως ἡ ἴδια μᾶς ἔλεγε) «μία τρέλλα» – ἕνα ἀνοιγμα τῶν φτερῶν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς!



Στή χώρα τῆς πρωινῆς γαλήνης

Τήν 1^η Δεκεμβρίου 1975 ἀποσπάστηκε ἀπό τήν ἀθηναϊκή ἐνορία τῆς Ἁγίας Σκέπης Παπάγου στόν Ὁρθόδοξο ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σεούλ τῆς Νότιας Κορέας ὁ ἀρχιμ. π. Σωτήριος Τράμπας ὁ ὁποῖος ἀποδύθηκε σέ ἕνα συγκλονιστικό ἱεραποστολικό ἔργο (μετέπειτα Μητροπολίτης Κορέας καί νῦν Μητροπολίτης Πισι-



δίας)¹. Η Μαρία Σπυροπούλου ήταν συνεργάτις του στα άθηνναϊκά μετόπισθεν πού στήριζαν τήν ἐργώδη ἱεραποστολική ἐπανεκκίνηση στήν Κορέα, ὅπου οἱ Ὁρθόδοξοι κοινότητες πού εἶχαν ἰδρυθεῖ στήν αὐγή τοῦ 20οῦ αἰῶνα μέσω τῆς ἱεραποστολικῆς δράσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, εἶχαν οὐσιαστικά ἐκμηδενιστεῖ στή διάπυρη ἱστορική διαδρομή τῆς χώρας. Λίγο ἀργότερα ἡ Μαρία Σπυροπούλου μετέβη στή Σεούλ καί ἄρχισε μία πολυέδρη ἱεραποστολική ἐργασία ἡ ὁποία κράτησε γύρω στά 25 χρόνια – μέχρι τίς 13-7-2000, ὁπότε καί ἐπέστρεψε στήν Ἑλλάδα γιά λόγους ὑγείας, χωρίς ὅμως νά σταματήσει οὔτε γιά ἓνα λεπτό τή διακονία τῆς Ἱεραποστολῆς μέ δημοσιεύματα καί κάθε ἄλλον τρόπο.

Στή νεόφυτη κορεατική Ἐκκλησία ἡ Μαρία Σπυροπούλου ἀποτελέσε μία μητρική ἀποστολική παρουσία. Λιγοστά Κορεατικά ἔμαθε, μά ἡ καρδιακή ἐπικοινωνία της μέ τούς Κορεάτες πιστούς (γυναῖκες καί ἄνδρες) ἦταν ἡ κορυφαία προσφορά της. Ἡ ἴδια ἔχει ἀφηγηθεῖ² πῶς οἱ Κορεάτισσες τῆς ζητοῦσαν νά μεσολαβεῖ μέ ἓναν πολύ ἰδιαίτερο τρόπο ἀνάμεσα στίς ἴδιες καί στόν ἐξομολόγο π. Σωτήριο. Ἦθελαν νά εἶναι παρούσα καί νά τῆς κρατοῦν σφιχτά τό χέρι! Αὐτή ἡ ἀνάγκη τους (τήν ὁποία διαπιστώνει κανεῖς αἰφνης ἐπὶ τόπου, στό ἱεραποστολικό πεδίο, ἂν ὅμως εἶναι ὄντως ἀνοικτός πρὸς τό πολιτισμικά διαφορετικό) ἀφορᾷ τήν παραδοσιακή κορεατική αἴσθηση σεβασμοῦ καί τήν ἱεραρχική - πυραμιδωτή κοινωνική δομή, τήν ἐπηρεασμένη ἰδίως ἀπό τόν Κομφουκιανισμό. Μέ τήν παρουσία τῆς Μαρίας Σπυροπούλου λοιπόν νομίζω ὅτι πραγματοποιοῦνταν μία ἰδιαίχουσα σάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ ντόπιος πολιτισμός προσλαμβάνονταν, ἀλλά ταυτόχρονα μπολιαζόταν μέ νέα ὀπτική: Ἡ γυναῖκα καλοῦνταν νά ἔχει παρρησία πρὸς τόν ἄνδρα ποιμένα, μά αὐτό γινόταν μέσω μίας ἀναβαθμισμέ-



νης γυναικείας παρουσίας (τῆς Μαρίας Σπυροπούλου), ἡ ὁποία διαδραμάτιζε ἓναν ρόλο μυσταγωγικό. Στή δική μου ἀνάγνωση, ἀπό πλευρᾶς τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἱεραποστολικῆς, ἡ δυναμική πού εἶχε ἡ δράση τῆς Μαρίας Σπυροπούλου ἀντιστοιχεῖ στή δυναμική πού γνωρίζουμε ὅτι ἀνέπτυσσαν γυναῖκες συνεργοί τῆς Ἱεραποστολῆς σέ κοινωνικές συνάφειες μέ διάφορα στεγανά τάξης καί φύλου, τά ὁποία οἱ ἄνδρες ἱεραπόστολοι δυσκολεύονταν νά προσπελάζουν³.

Ἡ Μαρία Σπυροπούλου ἐτοίμαζε διδακτικό ὑλικό, κατηχοῦσε, συνέδραμε μεταφράσεις, ἐπιμελοῦνταν ἐκδόσεις, ἐπικουροῦσε στή λατρεία καί στήν τέλεση μυστηρίων, ἔγραφε κείμενα στό «Πάντα τά Ἑθνη» καί ἄλλοῦ. Ραχοκοκαλιά ὅλων αὐτῶν ἦταν ἡ βιωμένη πεποίθησή της ὅτι ζητούμενο ἦταν ἡ νέα σάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου – ὄχι ἡ ἐξαγωγή ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἢ βυζαντινισμοῦ. Χαρακτηριστική ἦταν ἡ ἀνοικτότητά της στή δυνατότητα νά χρησιμοποιηθοῦν γιά τήν τέλεση τῆς θείας Εὐχαριστίας ὑλικά ἄλλα, πέραν τοῦ σιταρένιου ἄρτου καί τοῦ οἴνου ἀμπέλου, ἂν αὐτά δέν ἀποτελοῦν στοιχεῖα κάποιου πολιτισμοῦ. Οἱ συζητήσεις μαζί της εἶχαν πάντα μεγάλη ἐνδοχώρα, πολύ μεγάλη, μά ἐλάχιστα καταγεγραμμένη ἐπὶ χάρτου ἀπό τήν ἴδια. Σέ μεγάλο βαθμό, δράσεις καί ἀπόψεις τῆς εἶναι αὐτή τή στιγμή ἀκατάγραφες, διότι τήν ἐπι-

1. Βλ. Hye Won (Ελένη) Cho, *Τό ὀρθόδοξο μήνυμα στήν Κορέα. Μετάδοση καί πρόσληψη* (διδακτορική διατριβή στό Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ), Θεσσαλονίκη 2021, σσ. 75-76. Ἐπίσης Ἀνδρέας Στ. Χελιώτης, *Ἡ Ὁρθοδοξία στήν Κορέα. Συνοπτικό χρονικό τῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Κορέα*, ἐκδ. Πατριαρχικόν Ἱδρυμα Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς Ἀπὸ Ἀνατολῆς, (Ἀθήνα), σ. 238.

2. Ὁμιλία της (μαγνητοσκοπημένη, ἀδημοσίευτη εἰσέτι) σέ ἐκδήλωση τοῦ ἱ. ναοῦ Ἁγίου Φιλίππου Θησείου, διοργανωμένη ἀπό τόν ἐφημέριο π. Δημήτριο Μαρούλη στίς 17-6-2019.

3. Βλ. Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, *Γυναῖκες στόν δρόμο τῆς ἱεραποστολῆς. Ἡ γυναῖκα ὡς θῦμα, ὡς ὑποπτη, ὡς εὐαγγελίστρια*, ἐκδ. Ἐν Πλῶ, Ἀθήνα 2019, σσ. 105-111 (κεφάλαιο «Ἀπό τίς γυναῖκες τῆς Βίβλου στίς Γυναῖκες μέ τή Βίβλο»).



μέλεια τών εκδόσεων, όπου κανονικά οί δράσεις καί οί απόψεις αὐτές θά μπορούσαν νά βρίσκονταν, τήν ἔκανε ἡ ἴδια. Συχνά μάλιστα, σημειώσεις της πού πίστευε ὅτι μπορεῖ νά στεναχωροῦσαν κάποιους, τίς κατέστρεφε. Ἔτσι, ἡ σεμνότητα καί ἡ εὐαισθησία της τήν ἔκαναν νά ἀφήνει τόν ἑαυτό της ἔξω ἀπό ἀφηγήσεις καί ἀπό φωτογραφίες, παρ' ὅλο πού κοντινοί της ἀνθρωποὶ ἐπιμέναμε ὅτι ἡ σεβαστική καταγραφή δέν σημαίνει προσωπική προβολή, ἀλλά εἶναι κάτι πού χρειάζεται γιά τό ἐκκλησιαστικό σῶμα καί τήν κοπιώδη πορεία του.

Τή συμβολή της τήν ἐπέσῃμανε χαρακτηριστικά τό 2005 ὁ π. Σωτήριος Τράμπας, ὡς Μητροπολίτης Κορέας, εἰσαγωγικά σέ δίτομη ἔκδοση γιά τά ἑκατό χρόνια τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στήν Κορέα: «Ἡ ἔκδοση αὐτή δέν θά ἦταν δυνατόν νά πραγματοποιηθεῖ ἂν ἡ, ἐπί ὁλόκληρη τριακονταετία, πολύτιμη συνεργάτις τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς Κορέας Διακόνισσα – Ἐκπαιδευτικός Μαρία Σπυροπούλου δέν φρόντιζε νά καταγράφει, κατὰ τά χρόνια τῆς διακονίας της στήν Ἐκκλησία τῆς Κορέας, τά ὅσα ἀκουγε ἀπό τούς παλαιότερους Κορεάτες πιστούς, καθὼς καί ὅσα ἡ ἴδια ζοῦσε στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί ἐπί πλέον, ἂν μέ περισσὴ ἐπιμέλεια δέν συνέλεγε τά ὅσα ἔχουν γραφεῖ γιά τήν Ὁρθόδοξία στήν Κορέα σέ ποικίλα ἐντυπα. Ἐκτός τῆς ἄλλης, μέχρι θυσίας προσφορᾶς της στήν Ἱεραποστολή Κορέας καί γι' αὐτούς τούς πρόσθετους κόπους της, τῆς ἀνήκει ὁ δίκαιος ἔπαινος τῆς Ἐκκλησίας καί ἀπό τῆς θέσεως αὐτῆς

θερμότατα τήν εὐχαριστοῦμε»⁴.

Κορωνίδα τών κόπων καί τοῦ ρόλου τῆς Μαρίας Σπυροπούλου εἶναι ὡστόσο κάτι τό ὁποῖο ἀξίζει ξεχωριστά νά προσέξουμε: Εἶναι ἡ θεσμική ιδιότητα τήν ὁποία τῆς ἔδωσε ἡ Ἐκκλησία, γιά τή ζωή τῆς ἰδίας τῆς Ἐκκλησίας!

«Τώρα κάτι ἄλλαξε!»

Τήν Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου 1978 ἐγκαινιάστηκε ὁ Καθεδρικός ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σεούλ ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας καί ἑξάρχου Κορέας κυρό Διονύσιο Ψιάχα (1916-2008)⁵. Κατά τήν τελετή λοιπόν ἡ Μαρία Σπυροπούλου χειροθετήθηκε ἀπό τόν Διονύσιο διακόνισσα. Ἡ ἰδέα ἦταν τοῦ ἴδιου τοῦ Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀνθρωπος μέ πνευματική καί θεολογική συγκρότηση καί, ἀπ' ὅσο ἔχουμε ὑπ' ὄψη μας, εἶχε ἤδη χειροθετήσει διακόνισσες στήν ἐπαρχία του. Καί ὁ ἴδιος καί ὁ π. Σωτήριος καί ἡ Μαρία γνώριζαν ὅτι, ὅπως εἶχε καταδείξει ὁ καθηγητής Ἀνδρέας Θεοδώρου ἀπό τό 1949⁶, στήν παρά-



Ἁγιασμός σέ κορεάτικη οἰκεία μέ τόν π. Δανιὴλ Να (1980)

4. Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Κορέας. 1. Ἐν πορεία, ἔκδ. Τῆνος, Ἀθήνα 2005, σσ. 9-10.

5. Τό χτίσιμο τοῦ ναοῦ ξεκίνησε τό 1967, τά θυρανοίξιά του ἔγιναν τό 1968, καί ἐκκρεμοῦσαν τά ἐγκαίνιά του. Βλ. Cho, ὁ.π., σ. 73. Χελιώτης, ὁ.π., σσ. 129-130.

6. Εὐάγγελος Δ. Θεοδώρου, Ἡρώιδες τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Αἱ διακόνισσαι διά τῶν αἰώνων, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἐν Ἀθήναις 1949. Τοῦ ἴδιου, Ἡ «χειροτονία» ἢ «χειροθεσία» τῶν διακονισσῶν (διδασκαρική διατριβή), Ἐν Ἀθήναις 1954.

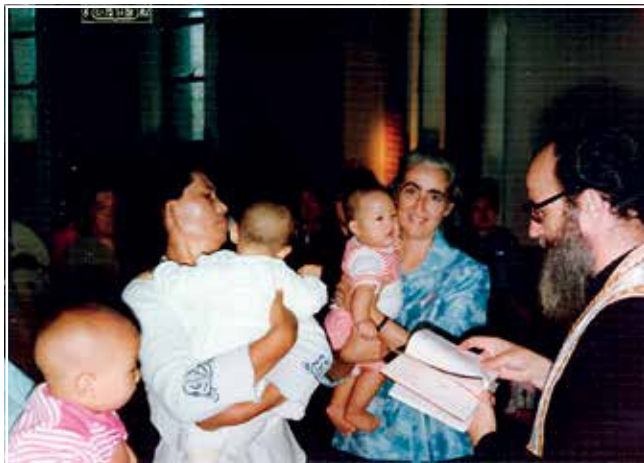


δοση τῆς Ἐκκλησίας οἱ διακόνισσες χειροτονοῦνταν – δέν χειροθετοῦνταν ἀπλῶς. Προφανῶς ὥστόσο εἶχε θεωρηθεῖ ὅτι μία χειροτονία θά ἦταν πράξη τολμηρῇ γιά τά ἐκκλησιαστικά περιβάλλοντα μέ τίς γνωστές παθολογίες τους, παθολογίες οἱ ὁποῖες ἀντικαθιστοῦν τή δυναμική παράδοση μέ μία ἀποστεωμένη παραδοσιαρχία. Καί ἡ ἱστορία πράγματι κατέδειξε τήν ἰσχύ αὐτῶν τῶν παθολογιῶν. Ἀλλά σ' αὐτό θά ἀναφερθῶ ἀφοῦ πρῶτα παραθέσω τήν Εὐχή ἡ ὁποία ἀναγνώσθηκε κατά τήν (καί: γιά τήν) χειροθεσία της. Τήν εὐχή εἶχε συνθέσει ὁ μακαριστός Διονύσιος καί τή δημοσιεύουμε ἐδῶ ὁλόκληρη⁷ (ἡ διακόνισσα εἶχε κρατήσει στό προσωπικό της ἀρχεῖο τό δακτυλόγραφο κείμενο): «Ὁ Θεός ὁ μέγας καί θαυμαστός καί αἰώνιος, ὁ διά τῆς ἀρρήτου καθόδου τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ καί τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος ἐγκαθιδρύσας τήν Ἁγίαν σου Ἐκκλησίαν, Αὐτός οὖν Δέσποτα, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ προγνώσει καλέσας καί ταύτην τήν δούλην Σου, κλήσει ἀγία, εἰς τό διακονεῖν τῇ ἀγίᾳ Σου Ἐκκλησίᾳ, Σοῦ δεόμεθα καί Σέ παρακαλοῦμεν, κατάπεμψον τήν Χάριν Σου τήν ἐπουράνιον ἐπὶ τήν δούλην Σου Μαρίαν καί κατάστησον αὐτήν Διάκονον τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Σου. Ἀγιάσον αὐτήν ἀγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ. Ἐνδυνάμωσον αὐτήν εἰς τό διακονεῖν τήν Ἐκκλησίαν Σου ἀμέμπτως πρός σωτηρίαν ψυχῶν

7. Τό μεγαλύτερο μέρος τῆς Εὐχῆς δημοσίευσε ὁ ἀρχιμ. Σωτήριος Τράμπας: Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Κορέας. 2. Μαρτυρίες (ἐπιμ. Μαρία Σπυροπούλου), ἔκδ. Τῆνος, Ἀθήνα 2007, σ. 62 (τό κείμενό του εἶχε πρωτοδημοσιευτεῖ στό περιοδικό «Φῶς Ἐθνῶν», βλ. σ. 193).

καί εἰς τιμήν καί δόξαν τοῦ Ἁγίου Σου Ὁνόματος καί τύχη τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν Σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου, πρεσβείαις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν Ἁγίων Διακονισσῶν Φοίβης καί Ὀλυμπιάδος καί πάντων τῶν ἁγίων Σου. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός ἡμῶν καί ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύῃ καί Σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Τό «Χειροθετήριον», τό ὁποῖο ὁ Μητροπολίτης ὑπέγραψε πάνω στήν ἁγία τράπεζα καί ἔδωσε στή διακόνισσα (καί τό ὁποῖο ἡ ἴδια ἐπίσης φύλαξε στό ἀρχεῖο της), εἶναι δακτυλόγραφο σέ ἐπίσημο ἐπιστολόχαρτο τῆς Μητρόπολης (μέ τυπωμένο τό λογότυπο: Ἱερά Ἑλληνική Ὁρθόδοξος Μητρόπολις Νέας Ζηλανδίας. Greek Orthodox Archdiocese of New Zealand, Exarchate of India, Korea & Japan, καί κατόπιν ταχυδρομική διεύθυνση καί τό ὀνοματεπώνυμο τοῦ Μητροπολίτη), ἔχει ὡς ἐξῆς: «Κατά τήν δοθεῖσαν τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἐξουσίαν ὑπό τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων εἰς τό οἰκονομεῖν τά τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡ Ταπεινότης ἡμῶν, τελοῦσα τά Ἑγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Σεούλ Κορέας, τῇ Κυριακῇ κδ' μηνός Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑννεακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ὀγδόου σωτηρίου ἔτους, προεχειρίσατο εἰς Διάκονον τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τήν εὐλαβεστάτην Μαρίαν Σπυροπούλου, οὗσαν Διδασκάλισσαν - Κατηχήτριαν καί συνεργόν τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς Κορέας. Δέδωκα δέ, αὐτῇ εὐλογίαν τοῦ διακονεῖν τήν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, ἐπιμελεῖσθαι τήν εὐπρέπειαν τῶν ἱερῶν ναῶν καί τήν εὐταξίαν τῶν γυναικῶν ἐν ταῖς Ἱερουργίαις, πρωτοστατεῖν ἐν τοῖς





ἐργοῖς τῆς εὐποιίας καί ἐν τῇ Κατηχήσει τῶν γυναικῶν, προσφέρειν ταῖς βαπτιζομέναις γυναιξὶ πᾶσαν ἀναγκαίαν βοήθειαν, ὑπηρετεῖν τὸ ἔργον τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς πάση δυνάμει, ἐν τέλει δέ, ἐπιτελεῖν πᾶσαν ταῖς Διακόνους προσήκουσαν διακονίαν, συμφώνως τῇ Ἱερᾷ Παραδόσει τῆς ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὅθεν καί εἰς τοῦτο γέγονε τὸ παρόν Χειροθετήριον Γράμμα τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος καί ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ εὐλαβεστάτῃ Διακόνῳ Μαρίᾳ εἰς ἀσφάλειαν αὐτῆς. Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κε΄, ἔτει χιλιοσιτῶ ἑννεακοσιοσιτῶ ἑβδομηκοσιτῶ καὶ ὀγδόῳ, ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Νικολάου Σεούλ Κορέας. Ὁ Μητροπολίτης, ὁ Νέας Ζηλανδίας Ἐξαρχος Κορέας Διονύσιος».

Δύο ἔτη μετὰ τῆ χειροθεσίας, τὸ ὄνομα καὶ ἡ ιδιότητα τῆς Μαρίας Σπυροπούλου ἐμφανίστηκε (ὅπως καὶ ἔπρεπε) στὸ ἐπίσημο «Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο ἀργότερα μετονομάστηκε σὲ «Δίπτυχα». Εἶναι ἡ ἐτήσια ἔκδοσις στὴν ὁποία καταγράφεται ἡ δομὴ καὶ τὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων τοπικῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν⁸. Στὸν τόμο λοιπὸν τοῦ 1981 βρῖσκου-

8. Ἀπὸ τὸ 1954 ἐξέδιδε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τὸ «Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον», ὡς συνέχεια τοῦ «Ἐγκόλπιου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου» (1924-1953) τοῦ Ἑμμανουὴλ Φαρλέκα.

με τὴν ἀναγραφὴ: «Διακόνισσα – Διδασκάλισσα Μαρία Σπυροπούλου». Ἡ ἀναγραφὴ αὐτὴ συναντᾶται καὶ στὶς ἐκδόσεις τῶν ἑξὶ ἐπομένων ἐτῶν, δηλαδὴ μέχρι καὶ 1987 (δηλ. ἐπὶ 7 ἔτη). Στὴ συνέχεια ὁμως ἐξαφανίζεται! Πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι ἡ ἑλλαδικὴ ἐκκλησιαστικὴ πώρωση ἄντεξε τὴν ὁμορφὴν καὶ ὀφειλόμενην αὐτῇ μαρτυρίαν γιὰ ἑπτὰ μόλις ἔτη, καὶ στὴ συνέχεια τὴν... ἐξάτμισε γιὰ τὰ ἐπόμενα 13 χρόνια τῆς κορεατικῆς διακονίας τῆς διακόνισσας – γιὰ τὰ ἐπόμενα 33 χρόνια τῆς ζωῆς της! Ἡ Μαρία ἤξερε πολὺ καλά ὅτι αὐτὴ ἡ μίζερν κίνηση ἐπληττε τὴν ὅλη ὑπόθεσις τῆς γυναικείας διακονίας, μὰ σιῶπνε. Τὸ μοιράστηκε μόνο μὲ λιγοστοὺς ἀνθρώπους κοντινοὺς της. Μόλις λίγα χρόνια πρὶν τὴν κοίμησίν της τὸ ἀνέφερε δημοσίως, σὲ ὁμιλίαν της, καὶ πάντα ὑπὸ τὴν προτροπὴν τῶν ἐπίμονων φίλων της. Κοντολογίς, ἡ διακόνισσα Μαρία ἦταν ἓνας ἀνθρωπος ὁρατὸς καὶ ἀόρατος, φανερός καὶ ἀφανής, ἡμιδιαφανής!



Τὸ 1989 τὸ «Ἡμερολόγιον» μετονομάστηκε σὲ «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Βλ. Διονύσιος Ἀνατολικιώτης, «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος: Ἱστορία ἐνενήντα ἐτῶν», Ἑφημέριος 62.3 (2013), σσ. 23-24.



για πού της είπε ό τότε γέροντας Πάβελ⁹, ό όποϊος
 ἔχαιρε της ἐκτίμησης ὧλων: «Εἶστε ἡ ἴδια, ἀλλά εἶστε
 καί ἀλλιῶς. Κάτι ἄλλαξε». Ναί, τό Πνεῦμα εἶχε πνεύ-
 σει ὅπου ἐκεῖνο ἤθελε!

Χαρακτηριστικό τοῦ ἤθους της διακόνισσας καί της
 ἀδιάκοπης ἀποτράβηξής της ἀπό τά φῶτα πού προ-
 σκηνίου (ἀλλά καί χαρακτηριστικό της ἐξονυχιστικῆς
 ἔρευνας πού ὀφείλεται γιά τήν ἱστορία της Ἱεραπο-
 στολῆς) εἶναι τό ἐξῆς: Τό 2001 ἡ Ἐκκλησία της Κορέ-
 ας ἐξέδωσε φωτογραφικό λεύκωμα 246 σελίδων μέ
 ἀφορμή τή συμπλήρωση ἑκατό ἐτῶν της Ὁρθοδοξίας
 στήν Κορέα¹⁰. Πρέπει κανεῖς νά ψάξει μέ τό μικροσκο-
 πιο, γιά νά ἐντοπίσει τή Μαρία Σπυροπούλου σέ μία
 φωτογραφία τοῦ 1977, ἱστάμενη κρατώντας ἀναμμέ-
 νο κερί ἀνάμεσα σέ νεοφώτιστους ὁμαδικῆς βάπτι-
 σης (σ. 46). Ἀνάμεσα στίς φωτογραφίες τῶν ἐγκαίνι-
 ων τοῦ Ἁγίου Νικολάου (σσ. 48-52) οὐδεμία ὑπάρχει
 ἀπό τή χειροθεσία της, ὅπως δέν ὑπάρχει οὔτε στήν
 ἐνότητα «Χειροτονίες – Χειροθεσίες», ὅπου βρίσκου-

Οἱ κορεατικές Ὁρθόδοξες κοινότητες πάντως ἀγκά-
 λιασαν τή διακόνισσά τους μέ χαρά διορατική. Ἐνιω-
 σαν δηλαδή ὅτι τό μπλέ σκοῦρο ἔνδυμα, μέ τόν μπλέ
 σκοῦρο κεφαλόδεσμο, τά όποῖα ἔκτοτε ἔφερε ἡ δια-
 κόνισσα (καί μέ τά όποῖα βοηθοῦσε στή λατρεία, κρα-
 τοῦσε τό μάκτρο κατά τήν θεία Εὐχαριστία, συνεργοῦσε
 στήν τέλεση μυστηρίων, κατηχοῦσε κ.λπ.) σηματοδο-
 τοῦσε κάτι πολύ οὐσιαστικό: τήν ἐπιθυμία της Ἐκκλη-
 σίας γιά δομική (κι ὄχι συμπτωματική) ἔνταξη της
 ἀποστολικῆς μητρότητας στό σῶμα της. Ἡ Μαρία μᾶς
 ἀφηγήθηκε τήν περιχαρῆ αἴσθηση τῶν Κορεατῶν, ὅτι
 «τώρα κάτι ἄλλαξε», καί μνημόνευσε ἰδιαίτερα τά λό-

9. Ἀφήγηση της διακόνισσας στόν ἱ. ναό Ἁγίου Φιλίππου Θη-
 σείου, ὁ.π.. Πρβλ. συνέντευξη τοῦ Πάβελ Κίμ στό: Ὁρθόδοξη
 Ἐκκλησία Κορέας. 1. Ἐν πορείᾳ, ὁ.π., σσ. 51-56.

10. 100 χρόνια Ὁρθοδοξίας στήν Κορέα. Φωτογραφικό ὁδοιπορικό
 1900-2000 / 100 Years of Orthodoxy in Korea: Commemorative
 Album, 1900-2000 (ἐπόπτες ἐκδόσεως Ὁ Ζήλων Σωτήριος
 καί ἀρχιμ. Δρ. Ἀμβρόσιος Ζωγράφος· ἐπιμελητής ἐκδόσεως π.
 Ἀντώνιος Woo· ἐπιλογή-κατάταξη φωτογραφιῶν, σύνταξη λε-
 ζαντῶν καί χρονολ. πίνακα Διακόνισσα Μαρία Σπυροπούλου),
 ἐκδ. Ὁρθόδοξες Ἐκδόσεις / Orthodox Editions, Σεούλ 2001. Ἡ
 ἔκδοση εἶναι τρίγλωσση, στά Κορεατικά, Ἑλληνικά καί Ἀγγλικά.



Ἡ διακόνισσα Μαρία, στό βάθος τῆς φωτογραφίας, φορώντας τό παραδοσιακό ἔνδυμα χάνμποκ στή Δοξολογία γιά τήν ὑποδοχή τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας κυροῦ Διονυσίου στή Σεούλ



Στή Μονή Μεταμορφώσεως Garyong. Ὁρθία ἡ διακόνισσα μέ τήν διακονική ἀμφίεσή της. Ἀπό ἀριστερά: Ἑλένη Ταμαρέση, Θανάσης Παπαθανασίου, Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Ζωγράφος (νῦν Μητρ. Κορέας), Ἐπίσκοπος Ζήλων Σωτήριος Τράμπας (νῦν Μητρ. Πισιδίας) καί Ἀρχιμ. Παγκράτιος Μπρούσαλης († 2000)

με φωτογραφίες ἀκόμη καί ἀπό ἀπονομή πατριαρχικῶν ὀφφικίων σέ διάφορα μέλη τῆς κοινότητας (σ. 203). Τήν πληροφορία γιά τήν χειροθεσία ὁ ὑπομονετικός ἀναγνώστης θά τή βρεῖ στόν «Χρονολογικό πίνακα γεγονότων Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας Κορέας», στό τέλος τοῦ λευκώματος (σσ. 260 καί 263). Παρόμοια, καί σέ χρονικό πού ἡ ἴδια ἡ Μαρία ἔγραψε γιά



τά ἐγκαίνια, στό περιοδικό «Φῶς Ἐθνῶν», ἀποσιώπησε ἐντελῶς τήν χειροθεσία της¹¹! Εὐτυχῶς ὁμως τήν περιέλαβε ὁ ἀρχιμ. Σωτήριος Τράμπας σέ ἄλλο χρονικό τῶν ἐγκαίνιων, τό ὁποῖο ἔγραψε ὁ ἴδιος¹².

Εἰκοσιδύο χρόνια μετά τή χειροθεσία ἦρθε ἡ ἡμέρα ὀριστικῆς ἀναχώρησης τῆς διακόνισσας Μαρίας ἀπό τήν Κορέα. Ἦταν 13 Ἰουλίου τοῦ 2000. Ἡ κορεατική κοινότητα τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Σεούλ τήν ἀποχαιρέτισε ὡς αὐτό πού ἦταν: ὡς διακόνισσα. Τῆς προσέφεραν ὡς ἐνθύμιο τῆς ἀγάπης τους ἕνα κρυστάλλινο δοχεῖο, στή βάση τοῦ ὁποῖου, κάτω ἀπό ἕναν κόκκινο σταυρό, εἶναι χαραγμένα στήν Κορεατική τά ἐξῆς: «Τό παρόν προσφέρεται σέ ἔνδειξη τῆς ἐκτίμησής μας γιά τήν ἄοκνη –ὕλική καί πνευματική– συνεισφορά καί τούς θυσιαστικούς κόπους τῆς σεβ. Διακόνισσας Μαρίας γιά τήν Ἱεραποστολή τῆς Κορεάτικης Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἐπὶ 25 ἔτη, μαζί μέ τίς καλύτερες εὐχές μας καί τίς προσευχές μας, νά ἔχεις πάντα

11. Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Κορέας. 1. Ἐν πορείᾳ, ὅ.π., σσ. 39-41 (τό κείμενο εἶχε πρωτοδημοσιευτεῖ στό περιοδικό «Φῶς Ἐθνῶν», βλ. σ. 155). Εἶναι ἐντυπωσιακό καί τό γεγονός ὅτι, παρ' ὅλο πού μία διακόνισσα εἶναι φαινόμενο σπάνιο καί ἀξιοπρόσεκτο στή σημερινή Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τῇ διακόνισσα Μαρία συνήθως τήν ἔχουν προσπεράσει καί ταξιδιωτικά χρονικά πού δημοσίευσαν ἐπισκέπτες καί ἐπισκέπτριες τῆς Ἐκκλησίας στή Σεούλ!

12. Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Κορέας. 2. Μαρτυρίες, ὅ.π., σσ. 62 (τό κείμενο εἶχε πρωτοδημοσιευτεῖ στό περιοδικό «Φῶς Ἐθνῶν», βλ. σ. 193).



ἄφθονη τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας»¹³.

Νομίζω πὼς αὐτὴ ἡ χειρονομία τῶν Κορεατῶν πιστῶν δὲν ἦταν μία τυπικὴ φιλοφρόνηση. Μὰ δὲν ἦταν οὔτε μία ἔκφραση ἀγάπης μόνο. Φρονῶ ὅτι εἶναι καὶ ἓνα αἶτημα. Μία φωνή, δηλαδή ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς ἱεραποστολικῆς κοινότητας, στὴν ὁποία οἱ καυχώμενοι γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία μας ὀφείλουμε νὰ στήσουμε αὐτή. Ὑπάρχει λόγος, ἄλλωστε, πού ἔχουμε καὶ αὐτιά, κι ὄχι μόνο στόμα. «Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἄς ἀκούσει τί λέει τὸ Πνεῦμα στὶς ἐκκλησίες» (Ἀποκ. 3,6)¹⁴. Νομίζω λοιπὸν πὼς εἶναι καὶ ἓνα αἶτημα τῶν πιστῶν, ὥστε ἡ Ἐκκλησία νὰ συγκροτεῖται μέ τρόπο ὥστε νὰ πραγματώνει τὴν ἀποστολή της. Τὰ χαρίσματα νὰ σωματοποιοῦνται σέ διακονήματα μέ πραγματικὸ περιεχόμενο – μακριὰ ἀπὸ τίτλους πού εἶναι ὀνόματα κενά. Ἡ ἀναβίωση τοῦ θεσμοῦ τῶν διακονισσῶν, τῆς μητρικῆς ἀποστολικότητας, ὡς πραγματικῆς λειτουργίας τοῦ Σώματος, ἐκκρεμεῖ.

Πολύτεκνη, λοιπόν, ἡ διακόνισσα Μαρία Σπυρο-



Τό ἐνθῦμιο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀναγνώρισης τῶν Κορεατῶν γιὰ τοὺς θυσιαστικούς κόπους τῆς Διακόνισσας Μαρίας Σπυροπούλου, πού τῆς προσφέρθηκε στίς 13 Ἰουλίου τοῦ 2000, ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Σεούλ

πούλου, πορεύτηκε ἀπὸ τοὺς ἀνοιχτοὺς οὐρανοὺς τῆς ἱστορικῆς σάρκωσης τοῦ Εὐαγγελίου, στοὺς ἀπειρους οὐρανοὺς τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Στήριξε, συμπαραστάθηκε, ἀγάπησε, δίδαξε, φρόντισε, ἔγινε –ὅπως ἔλεγε μέ χαρὰ ἡ ἴδια– ἡ «γιαγιά Μαρία» γιὰ τὰ παιδιά πνευματικῶν παιδιῶν της. Παλεύοντας πάντα νὰ εἶναι δι-αφανής, γιὰ νὰ περνᾷ ἀπ' τὴν ὑπαρξή της ἀνεμπόδι-στο τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖο μέ πράξη καὶ λόγο εὐαγγελιζόταν.

Θανάσης Ν. Παπαθανασίου
Ἀναπλ. Καθηγητὴς Ἱεραποστολικῆς, Διαπολιτισμικῆς
Χριστιανικῆς Μαρτυρίας καὶ Διαλόγου, στὴν Ἀνώτατη
Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία Ἀθῆνας.

13. Μετάφραση στὰ Ἀγγλικά μοῦ προσέφερε, κατόπιν αἰτήματός μου, ὁ πρωτοπρεσβύτερος π. Δανιὴλ (Chang Kyu) Na, ἐφημέριος τοῦ ἱ. ναοῦ Ἀποστόλου Παύλου τῆς Ἰντσόν Νότιας Κορέας, τὸν ὁποῖο καὶ εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιάς.

14. Πρβλ. τίς λαμπρές ἐπισημάνσεις τοῦ νῦν Μητροπολίτη Κορέας (τότε ἀρχιεπισκόπου) Ἀμβρόσιου Ζωγράφου: «Ὁ ἱεραπόστολος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἐμπιστεύεται κανέναν ἄλλον παρὰ μόνον τὸν ἑαυτό του, μέ τὸ αἰτιολογικὸ ὅτι οἱ “ἄλλοι” εἶναι ἀκόμη “πνευματικῶς ἄνῳργοι”, [...] εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐμπνεύσει καὶ νὰ ἐκπαιδεύσει σωστά τοὺς συνεργάτες του». Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Ζωγράφος, «Μορφωτικὲς προϋποθέσεις καὶ θεωρητικὲς ἐπισημάνσεις γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἱεραποστολῆς», *Σύναξη* 78 (2001), σ. 37.

Ίερατική περιοδεία στis ἐκκλησιαστικές κοινότητες τοῦ Βόρειου Καμερούν

Εἰκόνες ἀπό τήν ποιμαντική περιοδεία πού πραγματοποιήθηκε στίς 15 Φεβρουαρίου 2022, σέ μερικούς ναούς ἀπό τήν πρωτεύουσα Γιαουντέ, στήν Βόρεια ἐπαρχία τοῦ Καμερούν, κοντά στή Garoua, σχεδόν στήν ἔρημο. Τά παρεκκλήσια φτιάχνονται ἀπό τούς πιστούς μέ ἄχυρα, ξύλα καί σχοινιά, χωρίς οὔτε ἓνα καρφί, γιατί εἶναι πολύ ἀκριβό γι' αὐτούς. Δέν ἔχουν μόνο ἱερέα, παρά μόνο ἓναν κατηχητή. Ἡ θεία Λειτουργία γίνεται μία φορά τό μήνα, κατά τήν περίοδο τῆς ξηρασίας. Κατά τούς τρεῖς μήνες τῶν βροχῶν δέν γίνεται Λειτουργία, γιατί οἱ δρόμοι εἶναι δύσκολοι, πλημμυρισμένοι καί ὁ ἱερέας δέν μπορεῖ νά φθάσει.

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ἐνορία, στήν Dobinga, 150 χιλιόμετρα ἀπό τή Garoua (ὅπου εἶχαμε τήν ἔδρα μας), τελέσαμε τή θεία Λειτουργία. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀναστά-



σιος ἔκανε κήρυγμα, καθώς καί μία μικρή συζήτηση μέ τούς πιστούς γιά τήν ἐν Χριστῷ ζωή. Ο π. Jean, ὁ τοπικός ἱερέας, μεταφράζει παράλληλα στήν τοπική γλῶσσα. Οἱ πιστοί ἦταν πολύ χαρούμενοι καί περήφανοι πού ἤρθαμε ἀπό μακριά γιά νά τούς ἐπισκεφθοῦμε. Στή συνέχεια ὁ ἀρχηγός τοῦ χωριοῦ μᾶς προσκάλεσε νά μοιραστοῦμε τό γεῦμα μαζί τους.

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΕΡΑ ἡ δεύτερη στάση μας ἦταν στήν Ἐνορία τῶν Θεοφανίων, ὅχι μακριά ἀπό τήν τεχνητή λίμνη τοῦ Λαγδοῦ πού δημιουργήθηκε στόν ποταμό Beneue, μία πολύ ὁμορφη περιοχή, μέ μία πεδιάδα ὅπου οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νά ἐκμεταλλετοῦν τή γεωργία. Ἐδῶ σταματήσαμε γιά μισή ὥρα καί ὁ π. Ἀναστάσιος μίλησε σύντομα καί περιεκτικά γιά τή χριστιανική ζωή καί τή ζωή τῆς Ἐνορίας. Εὐλογήθηκαν οἱ πιστοί μέ ἁγιασμένο λάδι ἀπό τό Ἅγιον Ὅρος. Οἱ χριστιανοί μας διάνοιξαν μία περίμετρο, γιά τή θεμε-



λίωση του μελλοντικού ναού μέ τουβλα. Ἡ κατασκευή γίνεται μέ δικά τους μέσα.

ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἐπισκεφθήκαμε στήν τρίτη Ἐνορία στή Zera, 150 χιλιόμετρα νότια τῆς Garoua. Ἐάν οἱ συνθῆκες τό ἐπιτρέψουν ὁ ναός της θά ἀφιερωθεῖ στόν Ἅγιο Φίλιππο, ὁ ὁποῖος βάφτισε τόν πρῶτο Ἀφρικανό. Εἶναι μία πολυάριθμη καί ἰδιαίτερα δραστήρια ἐνορία, μέ τρεῖς κατηχητές.

Ἔχουν, ἤδη, φτιάξει περισσότερα ἀπό 800 τουβλα μέ δικά τους μέσα, γιά τήν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ. Καλ-



λιεργοῦν βαμβάκι γιά νά συγκεντρώσουν τά χρήματα πού θά χρειαστοῦν γιά τήν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ. Τελέσαμε τόν Ἁγιασμό καί μέ τήν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Γρηγορίου, τοποθετήσαμε τόν πρῶτο λίθο τῆς μελλοντικῆς ἐκκλησίας.

Ἡ χαρά ὅλων ἦταν ἔκδηλη. Μᾶς κάλεσαν νά φῶμε μαζί τους, ἀλλά εἶχε σχεδόν σκοτεινιάσει, εὐλογήσαμε μόνο τό φαγητό καί φύγαμε. Θά ἦταν ὑπέροχο ἂν μπορούσαμε νά σκάψουμε ἓνα πηγάδι γιά νερό ἐκεῖ. Θά βοηθοῦσε πολύ στήν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινότητας.

Συνολικά ἐκείνη τήν ἡμέρα κάναμε 490 χιλιόμετρα στήν ἔρημο, τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ δρόμου χωρίς ἄσφαλτο. Ἦταν κουραστικό, ἀλλά ὅλοι ἤμασταν γεμάτοι ἐμπειρίες καί νιώθαμε εὐλογημένοι. Οἱ δύο βοηθοί μας, ὁ Ferdinand καί ὁ Macaire, ἦταν πολύ χαρούμενοι καί ἱκανοποιημένοι. Μακάρι νά δώσει ὁ Κύριος γρήγορα νά ἐπισκεφθοῦμε καί πάλι αὐτούς τούς ἀνθρώπους.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Καμερούν



Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας

στήν Ἱερὰ Μητρόπολη Βορείου Μαδαγασκάρης

Η Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἀναμφισβήτητα σταθμός, ὃχι μόνο γιὰ τὴν πορεία μας μέσα στὴν Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἀλλὰ περισσότερο γιὰ τὴν πορεία μας μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡμέρα θριάμβου γιὰ τὴ νίκη τῆς Ὁρθοδοξίας, γιὰ τὴ νίκη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἀπέναντι στίς τόσες αἵρέσεις, στίς τόσες ἀντιξοότητες πού ἀντιμετώπισε στοῦ ἱστορικοῦ διαβά της.

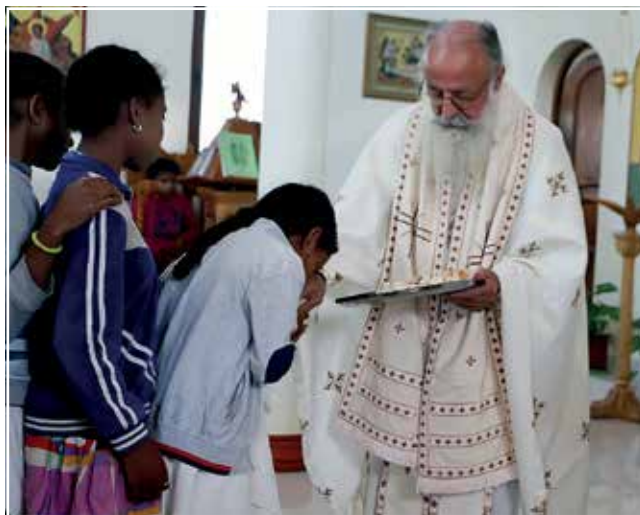
Ἡ ἐορτὴ ὅμως ὥστόσο προσφέρεται γιὰ μία ἐμβάθυνση στὴν ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς βοηθεῖ νὰ ἀποκτήσουμε πνευματικὴ ματιά βαθύτερη, ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση πιό πλατιά. Γιὰ τοὺς περισσότερους Ἕλληνες ἡ Ὁρθοδοξία ἴσως θεωρεῖται κάτι τὸ δεδομένο, μία θρησκευτικὴ παράδοση τοῦ τόπου μας. Ὅμως Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι ἀπλὰ μετοχή σέ μία τοπικὴ παράδοση – ἐνδε-



χομένως σπουδαία – ἀλλὰ προσωπικὴ ἐνσυνείδητη ἐπιλογή καὶ στάση ζωῆς.

Ὅπως τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ προορίζεται γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία Του ἀπευθύνει τὸ κήρυγμα καὶ τὸ ἔργο Της σέ ὅλα τὰ ἔθνη. Γι' αὐτὸ ἐξ ἄλλου μέσα στὴν παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπάρχουν μὲν τοπικὲς Ἐκκλησίες, ἀλλὰ ὄχι ἐθνικὲς. Ὅλες οἱ τοπικὲς Ἐκκλησίες καλοῦνται νὰ μετᾶσχουν στὴν καθολικότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς εἴμαστε ὅλοι ἀδέρφια, ὄχι θεωρητικά ἀλλὰ οὐσιαστικά, μιᾶς πού μετέχουμε στοῦ ἴδιου βάπτισμα, στὴν ἴδια πίστη ἀλλὰ κυρίως στοῦ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ πού μᾶς κάνει ἓνα, μία πνευματικὴ οἰκογένεια.

Τοὺς τελευταίους δύο μῆνες βρίσκομαι καὶ ἐγὼ σέ μία τοπικὴ, ἱεραποστολικὴ Ἐκκλησία. Στὴν Μητρόπολη Βορείου Μαδαγασκάρης. Ἡ Ὁρθοδοξία ἐδῶ σέ σχέση μὲ ἄλλες χριστιανικὲς ὁμολογίες εἶναι «καινούρια». Ἐχει περίπου 30 χρόνια παρουσίας στοῦ νησι. Μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς κόπους τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου, ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία ἐδραιώνεται καὶ αὐξάνει παρά τίς

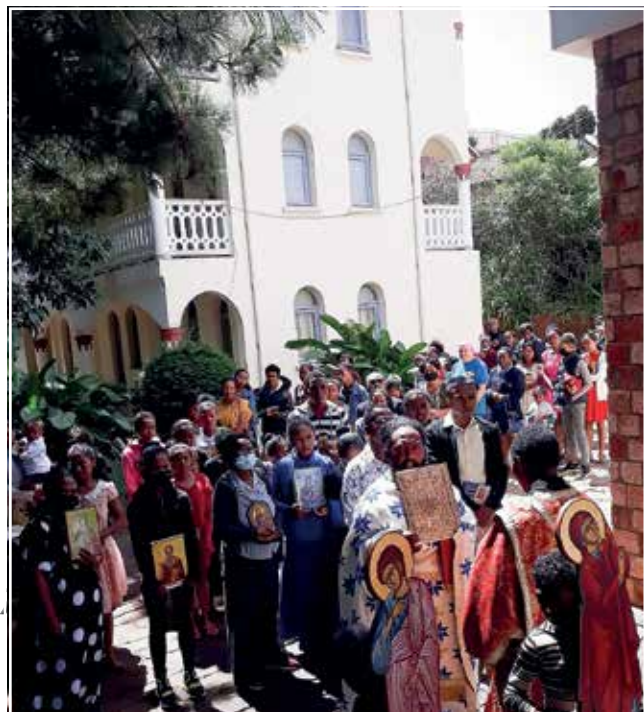




ὅποιες δυσκολίες. Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι μοίρασμα. Μοίρασμα τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως, ἀλλά καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἐμπειρίας. Εἶναι σημαντικό ἡ μία τοπική Ἐκκλησία νά μετέχει στήν ἐμπειρία τῆς ἄλλης. Νά μήν κλεινόμαστε στόν ἑαυτό μας, νά μήν μένουμε στήν αὐτάρκεια τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς μας παράδοσης.

Δέν νοεῖται Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κλειστή καί ἀποκομμένη ἀπό τίς ἄλλες Ἐκκλησίες. Τό κείμενο αὐτό μαζί μέ τίς φωτογραφίες ἀπό τήν σημερινή ἡμέρα πού τό συνοδεύουν εἶναι ἓνα μοίρασμα. Σκοπó ἔχει νά παρακινήσει σέ προσευχή γιά τήν οἰκουμενική ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας, καθώς καί γιά τήν τοπική Ἐκκλησία ἐδῶ στήν Μαδαγασκάρη.

Ἀρχιμ. Ἐλευθέριος Μπαλάκος



Βαπτίσεις στην Ίερά Μητρόπολη Κατάνγκας

Γτὴν Ἱεραποστολή παρόλο πού οἱ δυσκολίες εἶναι ἄρκετες, λόγω χρόνιων καί ἄλυτων προβλημάτων καί ἡ ἀγωνία γιά τὴν πορεία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι ἔκδηλη, ἔρχονται στιγμές οἱ ὁποῖες μᾶς γεμίζουν μέ συναισθήματα ἰδιαίτερης χαρᾶς καί ἀγαλλίας. Ἀτενίζουμε μέ αἰσιοδοξία τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας ἐδῶ στό Κονγκό.

Ἡ συμβολή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἶναι καθοριστική, γιατί ἐδῶ καί χρόνια ἔχει καταφέρει νά κρατήσῃ ψηλά τὸ Ὁρθόδοξο φρόνημα τῶν ἀνθρώπων, ζώντας ἀνάμεσα σέ μία ποικιλομορφία θρησκευτικῶν ἀντιθέσεων.

Ἔτσι, λοιπόν, μέ τίς εὐχές τοῦ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄ καί τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κατάνγκας κ. Μελετίου, τὸ Σάββατο 08/01/2022, σὸν Ἱερό Ναό Ἀγίου Γεωργίου στό Κολουέζι, τελέστηκε τὸ μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος 346 νεοφωτίστων χριστιανῶν μας διαφόρων ἡλικιῶν.

Τὸ Μυστήριο τέλεσαν οἱ ἱερεῖς τοῦ συγκεκριμένου Ναοῦ μέ τὴ βοήθεια καί ἄλλων κληρικῶν ἀπὸ τίς γύρω ἐνορίες, οἱ ὁποῖοι συνόδευσαν τοὺς κατηχούμενους χριστιανούς τῶν περιοχῶν τους, πού τοὺς προετοίμαζαν ὅλο τὸ προηγούμενο διάστημα, γιά νά προσέλθουν ἔτοιμοι τὴν ἡμέρα αὐτὴ στό Μυστήριο καί νά ἀναγεννηθοῦν πνευματικά.

Λίγες ἡμέρες πρὶν, στίς 02 Ἰανουαρίου, σὸν ἴδιο Ναό, τελέστηκε Ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο κ. Μελέτιο. Κατὰ τὴν ὥρα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεώς μας, μίλησε γιά λίγα λεπτά σέ ὅλο τὸ ἐκκλησίασμα γιά τὸ μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος καί τὴ σημασία του. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Λειτουργίας, στό βαπτιστήριό τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὁ Μητροπολίτης μαζί μέ ἱερεῖς καί διακόνους, τέλεσε τὸ Βάπτισμα ἄλλων 325 κατηχουμένων.

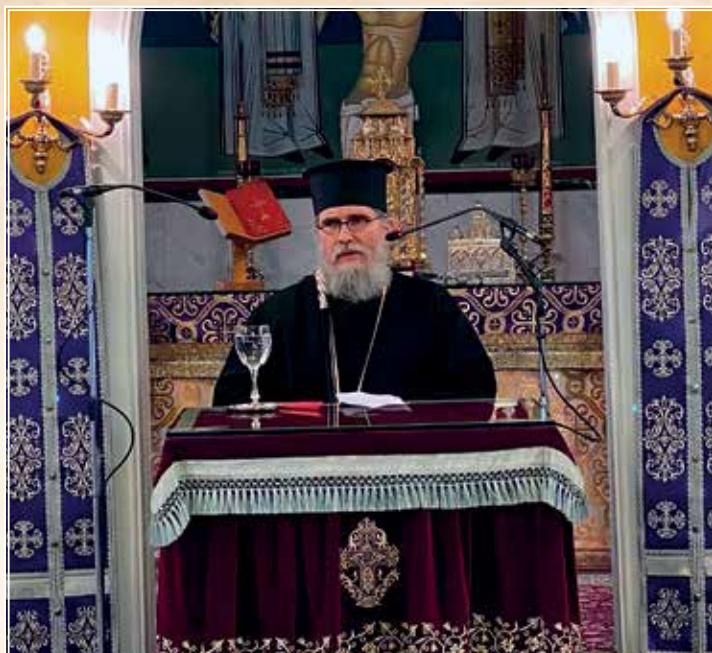
Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν Μυστηρίων, βιώσαμε ὅλοι τὴν πνευματικὴ χαρὰ τῆς εἰσόδου τῶν νέων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Βλέπαμε στὰ πρόσωπα τῶν νεοφωτίστων ἀδελφῶν μας τὸ θαῦμα ζωγραφισμένο στὰ πρόσωπά τους. Τὸ φῶς μέσα στὰ μάτια αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων δέν πρόκειται νά σβήσει ποτέ. Θά τοὺς ἀκολουθεῖ σὴν αἰωνιότητα.

Μπορεῖ ἡ πονεμένη γῆ τῆς Ἀφρικῆς νά στερήθη-



κε γιά αἰῶνες τὸ «τό Φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζουν καί ἀγιάζουν πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», ἀλλά ὠρίμασαν οἱ συνθήκες καί ἔφτασε ἡ κατάλληλη ὥρα, ὥστε οἱ διψασμένες ψυχές πού βρισκόταν «ἐν χώρα καί σκιᾷ θανάτου», νά τὸ ἀντικρίσουν, νά λουστοῦν μέ τίς ὑπέρλαμπρες ἀκτίνες Του καί νά γίνουν μέτοχοι τῆς χαρᾶς τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ἀμήν γένοιτο!

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας



ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΙΤΡΟΥΣ

Στά πλαίσια του έορτασμού της «Εβδομάδας Έξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς», στήν ὁποία εἶναι ἀφιερωμένη ἡ Β΄ Ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὅπως ὀρίζει ἡ σχετική Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στήν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους, Κατερίνης καί Πλαταμῶνος πραγματοποιήθηκαν οἱ παρακάτω ἐκδηλώσεις μέ ἱεραποστολικό περιεχόμενο:

Τρίτη 8 Μαρτίου 2022

Ἱερός Ναός Ἀγίου Σάββα Κατερίνης
Ἱερατική Σύναξη

Σάββατο 12 Μαρτίου 2022

Πνευματικό Κέντρο Ἑνορίας Λόφου

Ἐκθεση φωτογραφίας στό Πνευματικό Κέντρο Ἑνορίας Λόφου

Κυριακή Ὁρθοδοξίας 13 Μαρτίου 2022

Ἱερός Καθεδρικός Ναός Θείας Ἀναλήψεως Κατερίνης
Ὁμιλία τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας κ. Ἀγαθονίκου

Ἱερός Ναός Παναγίας Αἰγινίου

Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Βαρνάβα Λεοντιάδη, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους

Ἱερός Ναός Θείας Ἀγίου Νικολάου Λιτοχώρου
Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Πορφυρίου Κυπαρισσοῦ, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας

Τετάρτη 16 Μαρτίου 2022

1ο Ἐπαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) Κατερίνης
Ὁμιλία – Προβολή ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεώργιο σέ μαθητές γ΄ Λυκείου

Πέμπτη 17 Μαρτίου 2022

Γυμνάσιο Λιτοχώρου

Ὁμιλία – Προβολή ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεώργιο σέ μαθητές β΄ καί γ΄ Γυμνασίου

Σάββατο 19 Μαρτίου 2022

Αἴθουσα Ἐκδηλώσεων ΓΕΧΑ Κατερίνης

Σύναξη Νέων μέ ὁμιλητή τόν Διάκονο π. Χριστοφόρο Χάπρων ἀπό τήν Αἰτή.

Ἡ ἴδια ἐκδήλωση ἐπαναλήφθηκε τό Σάββατο 26 Μαρτίου στό Πνευματικό Κέντρο «Ο Ἅγιος Φῶτιος» καί τό Σάββατο 2 Ἀπριλίου στόν Ἱερό Ναό Παντάνασσας Κατερίνης.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους

Ἑρώτηση:

Ποιός ὁ χρόνος φωτισμοῦ ἑνός κατηχουμένου;

Ἀπάντηση:

Θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι κατ' ἐξοχὴν ὁ χρόνος φωτισμοῦ τοῦ κατηχουμένου ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸν Θεό, εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς βαπτίσεώς του καὶ τοῦ χρίσματος του. Γι' αὐτὸ καὶ λέγονται οἱ ἄρτι βαπτισθέντες καὶ χρισθέντες νεοφώτιστοι.

Αὐτὸ ὅμως δέν σημαίνει ὅτι ὁ χρόνος αὐτός εἶναι καὶ ἀποκλειστικός. Οὔτε μπορούμε νά ὀρίσουμε καὶ νά περιορίσουμε τὸν χρόνο, κατὰ τὸν ὁποῖο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα φωτίζει τὸν κατηχούμενο καὶ κάθε ἀβάφτιστο ἢ βαπτισμένο χριστιανό καὶ γενικότερα κάθε ἄνθρωπο. Εἶπαμε καὶ κάθε ἀβάφτιστο χριστιανό, γιατί, ὅπως εἶδαμε σέ προηγούμενο νομοκανονικό Σημείωμα, καὶ οἱ ἀβάφτιστοι ἀκόμη κατηχούμενοι μπορούν νά λέγονται χριστιανοί.

Ἄλλωστε, ὅπως εἶδαμε πάλι σέ προηγούμενο Σημείωμα, μπορεῖ νά ἔχουμε καὶ τὴν περίπτωση τῶν ἐκτάκτων θεοσημειῶν καὶ σέ κατηχουμένους, ἔνεκα τῶν ὁποίων μπορεῖ μέ τὴν ἔγκριση τοῦ ἀρμόδιου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου νά συντηθεῖ ὁ χρόνος τῆς κατηχήσεως καὶ νά

βαφτισθοῦν καὶ νά χρισθοῦν ἄμεσα.

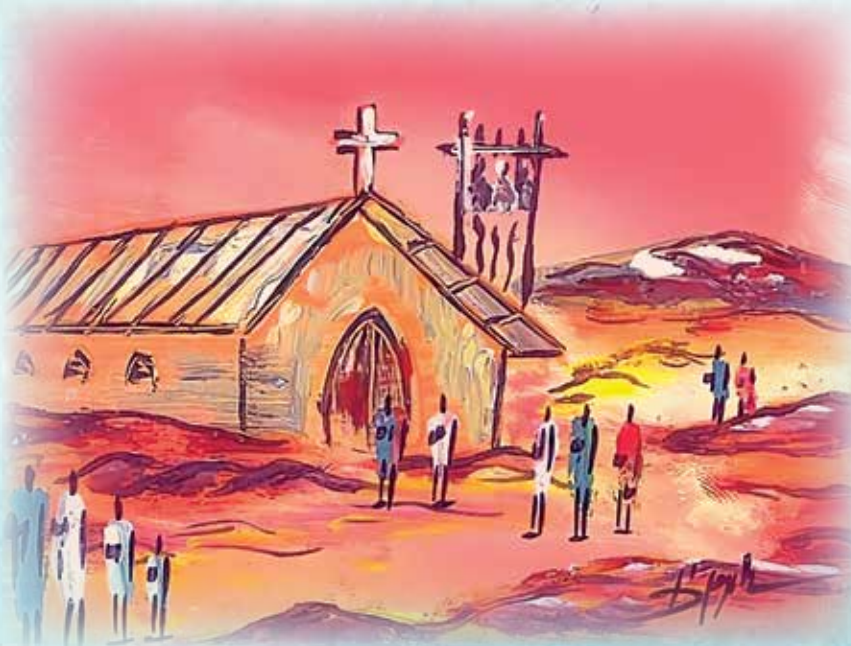
Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων αὐτῶν καὶ σέ κάθε χρόνο καὶ σέ κάθε τόπο καὶ σέ κάθε ὥρα καὶ στιγμή μπορεῖ νά φωτίσει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὸν ἄνθρωπο, ἀφοῦ λέει ἡ Γραφή «ὅπου θέλει πνεῖ» (Ἰω. 3,8, ἂν καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀποψη ὅτι αὐτὸ τὸ λέει γιὰ τὸν ἄνεμο). Ὅμως τὸ Ἰω. 6,18 κάνει χρῆση τῆς λέξεως «ἄνεμος» γιὰ ἄλλη περίπτωση.

Ὅπου, λοιπόν, θέλει πνέει, φωτίζει καὶ καθοδηγεῖ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Καὶ μὴν ξεχνᾶμε ὅτι λέμε στὴν προσευχή μας πού ἔχουμε στὴν Ἐκκλησία: «Βασιλεῦ οὐράνιε παράκλητε τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν . . . ». Ὡς πανταχοῦ παρὼν εἶναι καὶ τὸ «κύριον», ὅπως διειπλάνωσεν ἡ Β' καὶ οἱ ἄλλες Οἰκουμενικές Σύνοδοι στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεώς μας, τὸ «Πιστεύω».

Ἐπομένως σέ κάθε χρόνο καὶ στιγμή, ὅποτε καὶ ὅπου θέλει φωτίζει καὶ ἐνεργεῖ, ἰδίως ὅταν τὸ ζητᾶμε. Καὶ ἐδῶ πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ αἰτήματα πού κάνουμε στὴν προσευχή μας πρὸς τὸν Θεό, ἐκεῖνο πού χορηγεῖται πλουσίως καὶ ἀφθόνως εἶναι ὁ φωτισμός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸ γίνεται ἰδίως μετὰ τὴν Πεντηκοστή, δηλαδή μετὰ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Ἀποστόλους καὶ στὴν Ἐκκλησία. «Οὐκ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα» (Ἰω. 3,34), λέει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Βέβαια ὁ καθηγητὴς Παναγιώτης Τρεμπέλας ἐρμηνεύει ὅτι «ὁ Θεὸς δέν ἔδωκε καὶ εἰς αὐτόν (τὸν Υἱόν Του) τὸ Πνεῦμα, ὅπως ἄλλοτε εἰς τοὺς προφῆτας μέ μέτρον καὶ εἰς ὠρισμένας στιγμὰς τῆς ζωῆς των, ἀλλὰ τοῦ ἔδωκεν ἀφθόνως, συνεχῶς καὶ ἀπεριορίστως, καὶ συνεπῶς αὐτὸς κατέχει τὴν πλήρη καὶ ἀπόλυτον θεῖαν ἀποκάλυψιν καὶ διδάσκει ἀκριβῶς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Θεοῦ».

Ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς θά προσθέταμε ἔνεκα τοῦ ἐνεστώτος χρόνου «δίδωσιν», στὸ Ἰω. 3,34, ὅτι ἡ παροχή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ φωτισμοῦ Του συνεχίζεται καὶ ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὰ μέλη Της. Ἄλλωστε ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶναι καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας (Εφ. 5,23. Κολ. 1,18 κ.ἄ.).

Παναγιώτης Ἰ. Μπούνης



«τῶν δέ μαθητῶν καθῶς νύπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Από 1-10-2021 ἕως 31-12-2021 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τοὺς:

Vlahos Peggy 35 • Vosika Dimitrio 300 • Ἀγγελίνα Παναγιώτη 150 • Ἀνδρόνη Ἀθανάσιο 30 • Ἀλεξίου Ἰωάννη 20 • Ἀναγνωστοπούλου Ἀργύρη 30 • Ἀναγνωστοπούλου Εὐγενία 240 • Ἀναστοπούλου Ἀγγελική 100 • Ἀνδρονικίδη Ἰωάννη 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3390, 3651, 4611) 310 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4632) 650 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3678) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3771) 46 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3391, 4078) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3669, 3670, 4613, 4614) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3677, 3378, 4656) 300 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2030) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4073) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4089) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4094) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4099) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4102) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4103) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2038) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4444) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4608) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4609) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4623) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3667) 0,3 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3662) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3654) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2020) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3406) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4684) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3379) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3388) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4659) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4676) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4677) 40 • Ἀχρω 50 • Βακρό Γεώργιο 40 • Βαλωμένου Βασιλική 20 • Βάχλα Κων/νο 100 ▶



Ὁ Σεβασμιώτατος Μητρ. Μπουένος Ἀἶρες κ. Ἰωσήφ μέ τόν Πανιερώτατο Μητρ. Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο, Γενικό Διευθυντή τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατά τή διάρκεια συνεργασίας τους σέ θέματα ἱεραποστολικοῦ ἐνδιαφέροντος

• Βαϊζόγλου Δέσποινα 200 • Βλαγκούλη Νίκη 40 • Βουζαλή Θεόδωρο 5 • Βούλγαρη Πολύκαρπο 100 • Βουτενιώτη Ανδρέα 20 • Βουτετάκη Γαρυφαλλιά 50 • Γαβρίδου Σοφία 50 • Γανωτή Κωνστ. 50 • Γεωργιάδη Φώτιο 20 • Γεωργότα Μάρκο 50 • Γεωργουλέα Ανδρέα 20 • Γιαννοπούλου Παναγιώτα 29 • Γκιγκέλο Νικόλαο - Νεκτάριο 10 • Γκίκα Πέτρο 20 • Γκουρτζιάν Μαρία 150 • Γκότση Χρήστο 50 • Γούρα Σοφία 16 • Γουργουρά Άγγελική 20 • Δανηλίδη Χρήστο 5 • Δανίκα Χαράλαμπο 10 • Δασκάλου Στυλιανή 50 • Δεληγιάννη Ίωάννη 30 • Δεληγιώργη Κων/νο 60 • Δημητρίου Ανθή 20 • Δημητρίου Άννα 20 • Δημητρίου Νίκη 45 • Διαμαντόπουλο Θεόδωρο 50 • Διορθόδοξο Κέντρο Πορευθέντες 20 • Δοκμετζόγλου Έλिसάβετ 99 • Δρακάκη Μαλ. 200 • Δριβήλα Γεωργία 40 • Έμμανουηλίδη Κων/νο 100 • Ζαφειρόπουλο Χρήστο 75 • Ζέζα Νικόλαο 100 • Ζηλιανάκη Έλένη 70 • Ζήση Έλένη 150 • Ζησόπουλο Πέτρο 50 • Ήσαϊογλου Παντελή 50 • Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 30 • Θαλασέλη Παναγιώτη 200 • Θεοδωρακάκη Ζωζώ 60 • Ίακωβάκη Σταύρο 100 • Καβουρινό Νικόλαο 50 • Κακαράτζα Αντώνιο 30 • Κάλλια Γεώρ. Φώτιο 30 • Κανελλόπουλο Αλέξανδρο 50 • Καντά Νικηφόρο 200 • Καντιδάκη Ίωάννη 120 • Καραγεώργου Μαρία 80 • Καραγιαννάκη Βασίλειο 1.230 • Καραμανλή Άλέξιο 2.000 • Καρβέλα Παναγιώτη 100 • Καρδάση Μάνο 70 • Καρυώτου Χαρίλεια 50 • Κατσίκη Αθανάσιο 30 • Κατσικονούρη Βασίλειο 100 • Καφάτο Αντώνιο 100 • Κόκκορη Ευσέβιο 20 • Κονδύλη Βασιλική 10 • Κοντοδήμου Κυρ. 150 • Κοτοπούλη Ανδρέα 45 • Κουβαρά Στέργιο 50 • Κουλούρη Αικ. 40 • Κουνδῆ Νικόλαο 50 • Κουνιάκη Ίουλία 100 • Κουπαράνη Στέργιο 16,4 • Κουτουμάνου Αικατερίνη 50 • Κουτσογιάννη Άγγελική 200 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 160 • Κουτσούκου Σταυρούλα 50 • Κυδώνη Ειρήνη 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 20 • Κωστοπούλου Παναγιώτα 30 • Λεβεσάνο Νικόλαο 300 • Λιβιεράτο Δημήτριο 20 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Λυμπέρη Δημήτριο 32 • Μανθόπουλο Κων/νο 1.000 • Μαργέλη Περικλή 100 • Μαρκουῖζο Αντώνιο 30 • Μαστορίδη Κων/νο 200 • Μικρόπουλο Ήλία 100 • Μιντζιρίκη Δημήτριο 40 • Μίχα Άννα 5 • Μιχα-

ηλίδη Ίωάν. καί Κων/να 100 • Μιχαεάκο Σωτήριο 1.000 • Μπαντούνα Σταύρο 150 • Μπαρσάκη Κων/νο 30 • Μπατσῆ Κων/νο 20 • Μπόζο Ίωάννη 150 • Μπουζάνη Σοφία 30 • Μπούσιο Ζήση 200 • Μπουτσιφάκου Παναγιώτα 50 • Ναός Αγίας Σκέπης 200 • Ναός Ευαγγελισμού τῆς Θεοτόκου 600 • Νικολαΐδου Έλένη 50 • Παναγάκου Μαρία 30 • Παναγιωτόπουλο Γεώργιο 250 • Παντζοπούλου Αδαμαντία 100 • Παπαθανασίου Πηνελόπη 20 • Παπαθανασόπουλο Αθανάσιο 100 • Παπαθανασοπούλου Παναγιώτα 100 • Παπαϊωάννου Γεώργιο 50 • Παπαϊωάννου Νεμέα 100 • Παπακωνσταντίνου Αἰμιλία 20 • Παπασπυροπούλου Μέλπω 20 • Παπαχρήστου Ήλιάνα 300 • Παππᾶ Βασιλική 100 • Πασχαλίδη Αναστάσιο 20 • Πατούνα Έμ. 60 • Πατσογιάννη Δημήτριο 50 • Περισοράτη Κων/νο 100 • Πετροπουλάκη Άριστείδη 60 • Πηλιούρα Έλένη 50 • Πλουμίδη Γεώργιο 5 • Πολεμικό Σωτήριο τοῦ Έμ. 310 • Πυρίοχο Λεωνίδα 50 • Ράπτη Κων/νο 400 • Ρεκάτα Χρήστο 50 • Ρέλλο Εὐθύμιο 25 • Ρῆγκο Άριστοτέλη 100 • Ρουκούδη Αντωνία 30 • Σαββοπούλου Χριστίνα 200 • Σακιώτη Κων/νο 50 • Σαμιώτη Ζωή 100 • Σαρακηνό Χαράλαμπο 100 • Σαράντη Άννα 50 • Σαρόγλου Λάζαρο 50 • Σκλαβοῦνο Γρηγόρη 29 • Σκορδιλάκη Ευαγγελία 200 • Σκουλικάρη Έλένη 200 • Σολδάτο Ευάγγελο 2.000 • Σολομωνίδη Αργύριο 30 • Σολομωνίδου Άνδρομάχη 60 • Σταμάτη Φακίτσα Μαρία 100 • Σύλλογος «Μακρυγιάννης» 200 • Σχολή Απολυτρωτική Υπ. Θεοτόκου 630 • Σωτηριάδη Ίάκωβο 50 • Ταταράκη Ευαγγελία 100 • Τηγάνη Παναγιώτη 10 • Τραϊκάπη Σπυρίδωνα 100 • Τσαβού Μαργαρίτα 50 • Τσαμαρδοῦ Τρισεύγενη 15 • Τσελεπατιώτη Ευαγ. 100 • Τσικούρη Παναγιώτη 50 • Τσιρώνη Μαρία 102 • Τσουκνίδα Γεώργιο 20 • Φιλ. Σωματεῖο «Ο Άγ. Χαράλαμπος» 500 • Φουντουκόγλου Ήλίας 10 • Φωτόπουλο Φώτιο 750 • Χαλκιά Άσημίνα 20 • Χαραλαμπίδου Σταυρούλα 100 • Χαρίση Κων/νο 300 • Χατζηναλεξάνδρου Αλέξανδρο 30 • Χατζηνάσιου Έλένη 40 • Χρυσό Μιχ. Παῦλο 100.

Επιμέλεια: Ευάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Ευχαριστήρια Έπιστολή του Σεβ. Μητροπολίτου Αυστρίας . 2

Χειροτονίες νέων Αρχιερέων
του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας
Έπιμέλεια Γ.Ε.Ι. 3

Όλοκλήρωση των έργων
του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας
Πατριαρχείο Αλεξανδρείας 10

Μαρία Σπυροπούλου, η ήμιδιαφανής διακόνισσα
Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, Αναπλ. Καθηγητής Θεραπευτικής,
Διαπολιτισμικής Χριστιανικής Μαρτυρίας και Διαλόγου,
στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθήνας. 14

Τερατική περιοδεία στις
έκκλησιαστικές κοινότητες του Βόρειου Καμερούν
Τερά Μητρόπολη Καμερούν. 22

Κυριακή της Όρθοδοξίας
στην Τερά Μητρόπολη Βορείου Μαδαγασκάρης
Αρχιμ. Έλενθέριος Μπαλάκος 24

Βαπτίσεις στην Τερά Μητρόπολη Κατάνγκας
Τερά Μητρόπολη Κατάνγκας. 26

Εβδομάδας Έξωτερικης Θεραπευτολής
στην Τερά Μητρόπολη Κίτρους
Τερά Μητρόπολη Κίτρους. 27

Νομοκανονικά
Παναγιώτης Ί. Μπούμης 28

Δωρητές
Ευάγγελος Δ. Ζουρδούμης 29

Έξωφυλλο - Όπισθόφυλλο: Μικρή Όρθόδοξη Κορεάτισσα κατά τη διάρκεια της
Θ. Λατρείας και τοπίο μέ φυσικό κάλλος στη χώρα της «πρωινής γαλήνης».

Μέ αισθήματα καρδιακής ενγνωμοσύνης και συγκίνηση πολλή, αφιερώνουμε τό
έξωφυλλο - όπισθόφυλλο του παρόντος τεύχους στη μνήμη της Διακόνισσας Μαρίας
Σπυροπούλου, πολύτιμης συνεργάτιδας του ιεραποστολικού έργου στην Κορέα, αλλά
και του Γρ. Έξωτερικης Θεραπευτολής της Αποστολικής Διακονίας. Η όποιαδήποτε
έκφραση ευχαριστίας στό εύλογημένο πρόσωπό της, θά ύπολείπεται πάντοτε του
μεγέθους της αγάπης και της διακριτικής στήριξης, πού ή ίδια εξέφραζε έμπρακτα
στούς ανθρώπους πού αγωνίζονται στην “πρώτη γραμμή” του ευαγγελισμού τών
έθνων και σέ όσους τόν συνδράμουν από τά “μετόπισθεν”.

Καλή Ανάσταση «γιαγιά Μαρία» ή ανάμνηση του γλυκού, και γεμάτου καλοσύνης
λόγου σου, σάν στοργικό χάδι θά “άκουμπάει” κάθε στιγμή δοκιμασίας και πειρασμού
τά τρίαβαθα της ψυχής μας. Ευχαριστοῦμε γιά όλα!..

Πάντα τά έθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Έτος ΜΑ', τεύχος 161, Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2022
Τριμηνιαίο ιεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

• Πληροφορεί μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς όρθόδο-
ξες ιεραποστολικές προσπάθειες ανά τόν κόσμο.
• Ένημερώνει πάνω στην πολύμορφη πραγματι-
κότητα του κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα έθνη
μέ ποικίλα προβλήματα και χαρίσματα.

Ίδιοκτήτης: Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας
της Ελλάδος - Ιωάννου Γενναδίου 14 - Αθήνα 115 21.

Έκδοτης - Διευθυντής: Ο Μητροπολίτης Φαναρί-
ου κ. Αγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής της Αποστο-
λικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ιαίου 1,
11521 Αθήνα.

Ίδρυτής: Ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβα-
νίας κ. Αναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά
έτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ύλης: Ευάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.
Σύνταξη - Έπιμέλεια έκδόσεως: Γραφείο Έξωτερικης
Θεραπευτολής της Αποστολικής Διακονίας.

Καλλιτεχνική έπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας
της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Έπιστολές - Έμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Απο-
στολική Διακονία, Ιω. Γενναδίου 14 - Αθήνα 115 21 -
Τηλ. 210-7272.315-316.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Έσωτερικού € 5
Κύπρου € 12
Εύρώπης € 12
Λοιπές χώρες € 14
Γιά τούς φοιτητές και μαθητές: € 2,50
Τιμή τεύχους € 1,25

* Τό ποσόν της συνδρομής έχει συμβολικό χαρακτή-
ρα. Δέν άποσκοπεί μόνο στην κάλυψη τών έξόδων
έκδόσεως του περιοδικού, αλλά και στη διαμόρφω-
ση υπεύθυνης ιεραποστολικής συνειδήσεως. Γίνο-
νται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν έκδοση
του περιοδικού. Αριθμός Λογαριασμού Έθνικης Τρα-
πέζης: 146/558074-94.

IBAN: GR0501101460000014655807494

**Παρακαλούμε θερμά, μετά από όποιαδήποτε κα-
τάθεση, νά έπικοινωνείτε πάντοτε μέ τό Γραφείο
Θεραπευτολής.**

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Βασίλειος Μπίτσας.
Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρυονέρι Αττικής

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 41, No 161, January - February - March 2022

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:
* To provide information in a responsible way on
Orthodox missionary efforts throughout the world.
* To arouse awareness of the multiform reality
of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General
Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania
Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki
Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)
Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. —115 21
Athens — GREECE. Tel. +3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece € 5
Cyprus € 12
Europe € 12
Other countries. € 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Κ.Ρ
Αριθμός Άδειας
9



ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π.Κ.Ρ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3536